

Glas Crkve

SLUŽBENO GLASILO SAVEZA BAPTISTIČKIH CRKAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

NEPOZNATI BOG

Biblijski jezici, i hebrejski i grčki, opisuju Duha riječima koje istodobno pronose i suznačenja daha, duha i vjetra. Sve u jednoj riječi (heb. *ruah*, grč. *pneuma*), zgusnuto, bremenito značenjem i porukom, izazovno. Hrvatski izričaj ne nosi neposredno ovo upućivanje na vjetar, koji *puše gdje hoće; čuješ mu šum, ali ne znaš odakle dolazi i kamo ide*. Ipak, mnogi se crkveni velikodo- stojnici ali i obični vjernici pozivaju na Duha, reducirajući izvornu teološku snagu višeslojnosti ovoga izričaja. Tako se onda govori obično o novim vjetrovima koji pušu u crkvama; tumači ih se ponekad kao poticaj na novo, ali katkad i kao vraćanje »na izvore«, na ono čvrsto, tradicionalno što su moderna shvaćanja bila dovela u pitanje. Ostaje nekako u svijesti ljudi samo slika Duha kao vjetra koji potiče na djelovanje.

Nek se sila Duha tvog spusti na mene ... – bio je to početni stih omiljene omladinske pjesme baptističke mladosti u 1970-im, povezane s manjim ili većim karizmatiskim buđenjima u go- dinama kada su se u negdašnjoj državi počeli naslućivati prvi opipljivi znaci materijalnog prosperiteta, ali i duhovne praznine, neispunjene onom silnom ponudom što je počela pritjecati sa Zapada. Osjećala se potreba za Duhom kao silom koja ispunja, lomi, krši i obnavlja živote.

Za vrijeme Domovinskoga rata patetično se zborilo o Duhu Svetome kao o onome »koji podiže duh domoljublja, spremnosti na žrtvu i herojstva«. S druge se strane bojišnice pričalo također o Duhu koji čuva i štiti »nebeski narod«. Duh Sveti kao vojni kapelan ili politički komesar?

Pripadnici ekumenskog pokreta na našim prostorima prepoznaju djelo Duha Svetoga u svojim međusobnim ekumenskom nastojanjima. Neki su, doduše, oduševljeni onime što »Duh Sveti izvodi u rastavljene braće« koju, međutim, treba ipak promatrati kao da su trajno u nekom, nesavršenom zajedništvu s većinskom crkvom; potonja pak braća prepoznaju djelo Duha Sve- toga u uznastojanjima na zajedničkom djelovanju, ponajprije na molitvi i koncertima, dobro pazeći da ne bi nekako oskrvnuli svoj pravovjerni nauk i čistoću crkvenoga života. Svi oni, svatko na svoj način, prepoznaju djelo Duha u svojim postupanjima.

Vjetar, sila, vojnik, djelo ... a gdje je nestao Duh Sveti kao božanska osoba? Je li ideja o bliskome Duhu do kraja iscrpljena u karizmatiskom naboju protekloga stoljeća, nazvanoga *stoljećem Duha*? Rijetko je čuti (neekstatične) molitve Duhu, poput onih koje se upućuju Bogu-Ocu i Isusu Kristu. Je li Duh Sveti danas, osim u kurtoaznim zazivima i svečanim invokacijama, doista skriveni Bog, *Deus absconditus*? Ne skriven u pozitivnom biblijskom smislu kojim se opisuje način njegove prisutnosti, nego zakriven doslovno, u smislu nepoznanice, pokopan, izbrisan?

Uskrsnuće Duha uvijek je u povijesti bilo pre- poznato kao otkrivanje Duha u smislu osobnoga Boga: od prepoznavanja daška »laganog i blagog lahora« (1 Kr 19,12), do onoga koji će silovito pokrenuti vođe i mnoštvo u vremenima velikih probuđenja. Dolazi li opet vrijeme Duha ili ono pak svake godine izmiče u sutonu Blagdana Duha Svetoga?

Ruben Knežević

**Trostruka uloga
Duha Svetoga**
str. 2

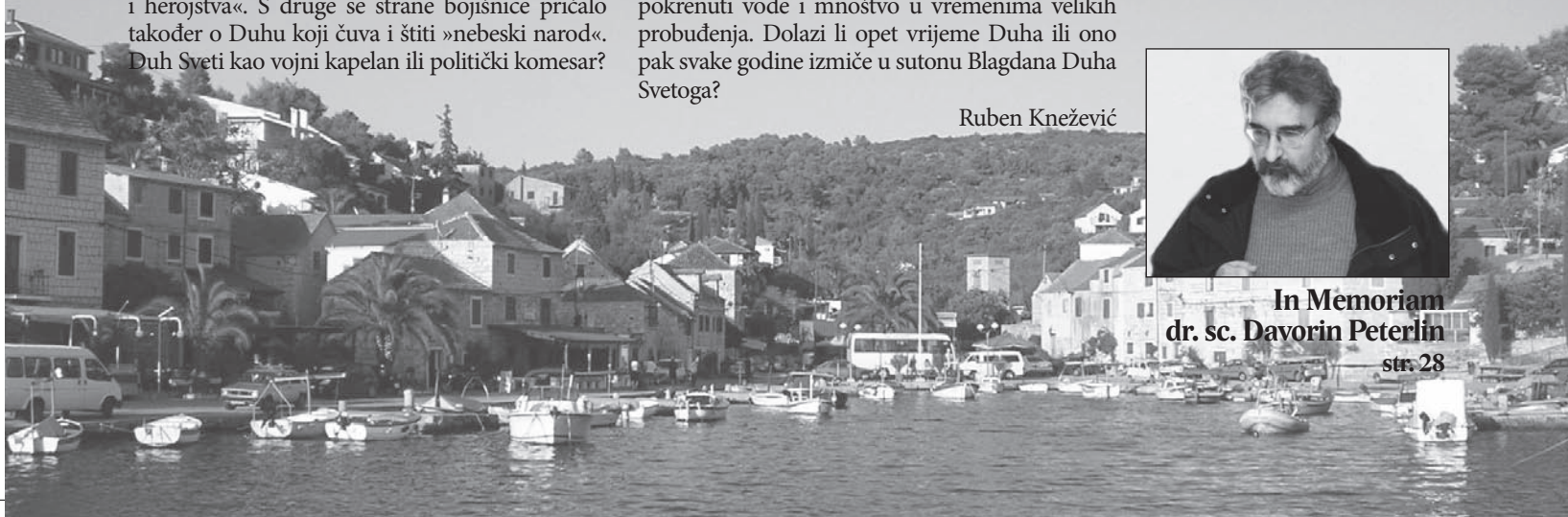
**Godišnja skupština
SBC u RH**
str. 3

Povijest BC Petrinja
str. 17

**In Memoriam
dr. sc. Davorin Peterlin**
str. 28

TROSTRUKA ULOGA DUHA SVETOGA

(Ivan 16,7-11)

Nikola Vukov, pastor Baptističke crkve Varaždin

Isus je u više navrata govorio svojim sljedbenicima o Duhu Svetome: o njemu kao božanskoj osobi, o njegovu djelovanju u ljudima i njegovu zadatku na zemlji. U Evanđelju po Ivanu u 16. poglavlju govori o trostrukome djelovanju Duha Svetoga. Isus reče: *»Ipak vam istinu velim: vama je bolje da ja odem, jer ako ne odem, Branitelj neće doći k vama. Odem li, poslat ću ga k vama. On će, kada dođe, dokazati svijetu zabludu s obzirom na grijeh, na pravednost i na sud. S obzirom na grijeh, ukoliko ne vjeruju u mene; s obzirom na pravednost, ukoliko odlazim k Ocu te me više nećete vidjeti; s obzirom na sud, ukoliko je osuđen knez ovoga svijeta.«*

I – Duh Sveti dokazuje svijetu grijeh i krivicu

Predavši Isusa da se raspne, Židovi nisu bili svjesni svoje krivice pred Bogom. Bili su uvjereni kako time služe Bogu. Međutim, poslije Isusove smrti i uskrsnuća, na dan Pedesetnice (dan Duha Svetoga) – kad su apostoli navješćivali evanđelje – svi su bili duboko potreseni u srcu te su zavapili Petru i ostalim apostolima: *»Braćo, što da činimo?«* (Dj 2,37). Petar im je odgovorio: *»Obratite se (promijenite se) i neka se svaki od vas krsti*

Čovjekovo je obraćenje (pokajanje) u suštini djelo Duha Svetoga.

u ime Isusa Krista za oprostjenje grijeha; tako ćete primiti dar Svetoga Duha!« (Dj 2,38).

Dok su slušali poruku Radosne vijesti, u jednom su trenutku postali svjesni kako je Isusova smrt na križu najveći zločin u povijesti i kako je njihov grijeh glavni uzrok toga zločina. Spoznali su u srcu svoju veliku krivicu pred svetim Bogom. Tko im je probudio savjest i smekšao tvrdokorno srce stvorivši u njemu snažan osjećaj krivice? Tko je učinio da su se duboko u srcu potresli

te zavapili: *»Braćo, što da činimo?«* Samo je jedan pravi odgovor: to je učinio Duh Sveti! Čovjekovo je obraćenje (pokajanje) u suštini djelo Duha Svetoga.

Isus je rekao, *»On će (Duh Sveti), kada dođe, dokazati svijetu zabludu s obzirom na grijeh ... što ne vjeruju u mene.«* Svijet ne prihvaća Isusa kao Sina Božjeg i Spasitelja. Mnogi se uporno protive Božjoj istini, odbacujući Radosnu vijest o spasenju. To se ne može zanijekati. No, također se ne da zanijekati ni to kako su milijuni ljudi u svim stoljećima prihvaćali Isusa, nalazeći u njemu oprostjenje, novi život i istinski mir. Kaže Biblija: *»Svima koji ga primiše dade vlast da postanu djeca Božja: onima koji vjeruju u njegovo ime«* (Iv 1,12).

To je djelo Duha Svetoga! Bez njegova djelovanja nema načina da ljudi spoznaju svoju krivicu pred Bogom i svoju najveću potrebu – obraćenje! Duh Božji i danas moćno djeluje u svijetu. Na različitim mjestima i situacijama dokazuje ljudima njihov grijeh i potrebu spasenja po vjeri u Gospodina Isusa. Mnogi se obraćaju Isusu, svome Spasitelju – negdje više, negdje manje – a Duh Sveti pridružuje ih velikoj Božjoj obitelji.

II – Duh Sveti dokazuje svijetu Kristovu pravednost

Isus je rekao: *»On će, kada dođe, dokazati svijetu zabludu s obzirom na pravednost ...«* To je pravednost Sina Božjeg. Isus je bio osuđen kao najveći zločinac. Židovi su ga proglasili opasnim heretikom i zavodnikom. Rimljani su u njemu vidjeli buntovnika i rušitelja rimske vlasti. Međutim, mnogi su promijenili svoje mišljenje spoznavši kako je Isus umro kao Pravednik, kako je bio nepravedno osuđen na najstrašniju smrt.

U trenucima Isusova umiranja zemlja se se silno uzdrmla, a Isus je uzviknuo, *»Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!«* Osjetivši silu neba, rimski je stotnik povikao: *»Zaista, ovaj čovjek bijaše pravednik!«*

Propovijedajući Radosnu vijest u Salomonovu trijemu, apostol Petar podsjetio je narod, rekavši: *»Vi ste se odrekli Sveca i Pravednika. Tražili ste da vam se kao milosni dar dadne ubojica, a Začetnika života ubiste, koga je Bog uskrisio od mrtvih, tomu smo mi svjedoci«* (Dj 3,14-15). Spoznavši da je Isus umro kao »Pravednik za nepravedne« kako bi nas priveo k Bogu, mnogi su tada istinski povjerovali u njega. Duh Božji dokazao im je kako je Isus uistinu bio »svet, nevin, neokalj, sasvim različit od grešnika i uzvišeniji od nebesa« (Heb 7,26).

Duh Sveti i danas dokazuje ljudima Isusu pravednost, upućujući ih na njegovo uskrsnuće, povratak k Bogu-Ocu i na Kristov drugi dolazak. Duh Božji dokazuje im krivicu i uvjerava ih kako se mogu opravdati pred Bogom jednostavnim povjerenjem u Gospodina Isusa (Rim 5,1).

III – Duh Sveti dokazuje svijetu istinu o Božjem sudu

Na križu je Isus nosio grijeh i krivicu svijeta (Iv 1,29). Zbog toga je doživio težinu Božjega suda. Umro je umjesto svih ljudi, da ni jedan koji u njega vjeruje ne bude zauvijek osuđen, nego da ima život vječni (Ivan 3,15-16).

Mnogi će, međutim, ipak biti osuđeni, jer ne vjeruju Gospodinu Isusu. Božja riječ kazuje: *»Tko vjeruje u Božjeg Sina, tomu se ne sudi, a tko ne vjeruje, već je osuđen jer nije vjerovao u jedinorođenog Sina Božjega«* (Iv 3,36). Isus također upozorava: *»Tko bude vjerovao i pokrstio se, spasić će se; tko ne bude vjerovao, osudit će se!«* (Mk 16,16).

Onima koji su vjerom prihvatili Isusa kao svoga Spasitelja, Duh Sveti jamči: »Nema više nikakve osude onima koji su u Kristu Isusu« (Rim 8,1)

Duh Sveti dokazuje ljudima istinu o budućem Božjem sudu. Bog je, kaže Biblija, odredio Dan u koji će pravedno suditi svijetu preko Isusa Krista koga je za to odredio, i svima pružio jamstvo, uskrisivši ga od mrtvih (Dj 17,31). Duh Sveti stalno nas uvjerava istinom Božje riječi, *»Ta, svi ćemo stajati pred Božjim sudom, jer stoji pisano: Tako mi života, veli Gospodin, meni će se pokloniti svako koljeno i svaki će jezik hvaliti Boga!«* (Rim 14,11).

Onima koji su spoznali svoju krivicu pred Bogom te se istinski pokajali i vjerom prihvatili Isusa kao svoga Spasitelja, Duh Sveti jamči: *»Nema više nikakve osude onima koji su u Kristu Isusu«* (Rim 8,1). Svima koji mu doista vjeruju, Isus obećava: *»Zaista, zaista, kažem vam, tko sluša moju riječ i vjeruje onomu koji me posla, ima vječni život. On ne dolazi na sud (da bude osuđen), već je prešao iz smrti u život«* (Iv 5,24).

Pouzdam se i ti u Gospodina Isusa, ako to već nisi učinio! Dopusti njegovu Duhu da ti dokaže krivicu i uvjeri te o potrebi pokajanja i spasenja po vjeri u Isusa! Kaže Božja riječ: »Tko god vjeruje u njega, neće se razočarati« (Rim 10,11).

Godišnja skupština SBC u RH

Predstavnici crkava i ostalih članica SBC u RH okupili su se u WBB kući u Crikvenici (negdašnji Life Center) od 15. do 17. travnja na svojoj redovitoj Godišnjoj skupštini s namjerom da, uz redovito izvješće o životu i djelovanju Saveza, iskoriste vrijeme kako bi zajednički promišljali i upoznali se s učinjenim na planu razvoja i ostvarenja Strategije Saveza do 2020. godine, nazvane »Umreženi s Kristom«.

Zajedništvo i Riječ

Susret je započeo u četvrtak molitveno-meditativnim bogoslužjem. Radost zbog ponovnog susreta izaslanici su podijelili kroz pjesme slavljenja i molitvu. Tijekom cijeloga susreta slavljenje

su vodili Timothy, Ivan i Samuel Špičak te Jovica Šućura. Svoj je doprinos autorskim pjesmama dao i Danko Tomanić, kantautor iz Siska.

Propovijedao je Željko Mraz, glavni tajnik SBC u RH, koji je u svojoj propovijedi na temelju Pavlova teksta iz Filipljanima poslanice, naslovljenoj »Krista radi«, istaknuo da strategija nije pred nama zbog sebe same nego »Krista radi«. »Sve je manje vrijedno pred onim najvažnijim: spoznaja Krista, snage njegova uskrsnuća, ali i patnji koje slijede iz nasljedovanja Isusa«, rekao je, uvevši time skup u duhovno ozračje kako bi i razmatranje Strategije 2020 bilo ispravno pozicionirano.

Strategija 2020.

Pet susreta koji su ispunili cjelokupni program tijekom petka bili su posvećeni područjima koja su se tijekom izrade Strategije 2020 profilirala kao područja na koja SBC u RH želi u narednom razdoblju staviti poseban naglasak.

1. PRVO – Program razvoja vodstva

Prvi je o *Programu razvoja vodstva* (PRVO) govorio predsjednik SBC u RH pastor Toma Magda. Uvodno je naglasio da je Bog onaj koji sukladno svojoj suverenosti poziva i oprema ljude koje želi upotrijebiti u svome djelu. Vođe su pozvane osobe koje služe Božjem narodu kako bi ga osposobili »za djelo službe, za izgradnju Tijela Kristova«. »PRVO« je program koji prepoznaje, osposobljava i permanentno izgrađuje vođe na svim razinama crkvenoga života u tri faze, simbolički nazvane: *Andrija* – prepoznavanje i pronalaženje potencijalnih vođa, *Timotej* – formalno-stručno osposobljavanje vođa na svim razinama, i *Barnaba* – izgrađivanje, odnosno permanentno obrazovanje i duhovno oblikovanje vođa.

Najvažnija su područja služenja: pastorska služba, propovjednička služba, evangelizacija, odgoj u vjeri za sve uzraste, dušobrižništvo, đakonska služba/briga za potrebite, molitva, slavljenje, osnivanje

crkava, komunikacija, vođenje malih grupa, upravljanje Božjim dobrima, organizacija/administracija, umjetnost. Naravno, i teološko-obrazovni rad koji je ucijepljen u sve ove službe, a što je posebno apostrofirano u raspravi nakon izlaganja.

Za rad na ostvarenju ciljeva formirana je radna skupina koju u ovom trenutku čine: Toma Magda, Željko Mraz, Miloš Komanović, dr. sc. Ksenija Magda, Svjetlana Mraz i Momir Blažek.

Tijekom 2010 planira se: duhovna obnova za pastore u kampu Činta, molitveni vikend za pastore u Zelenoj dolini, seminar iz propovijedanja za voditelje programa u suradnji s *Langham Preaching Institute*, regionalni seminar iz propovijedanja i Propovjednički klub u Slavoniji te OMV seminari (obuka mladih vođa).

2. NEVA – Nova evangelizacija

O *Novoj evangelizaciji* (NEVA) govorili su Darko Mikulić i Nenad Kovačević. Predstavili su rezultate promišljanja radne skupine koju, uza spomenute, čine i Mihal Kreko, Dražen Radman te Željko Mraz.

Nova evangelizacija povratak je na staru evangelizaciju ili povratak na izvornu evangelizaciju. To je navještaj evanđelja i života Isusa Krista u nama i po nama.

»NEVA« je nova svijest ljudi: ondje gdje jesam i ono što radim – to je evangelizacija.

Nova evangelizacija nije neka nova metoda, niti su to novi projekti. Nova evangelizacija povratak je na biblijsko shvaćanje evangelizacije kao stvaranja učenika. Nova evangelizacija želi čuti pitanja u našem društvu koja ljude opterećuju. Ta analiza društva može pomoći razumjeti duhovnu potrebu današnjega čovjeka.

Ciljevi su sljedeći: osobni rast – učenništvo: godine 2020. imati 50% ljudi koji će aktivno živjeti misiju, evangelizirati. Učenništvo se događa u kontekstu zajednice, i to one zajednice koja je uključena u misiju. Većina našega crkvenog članstva samo je konzument nedjeljnih duhovnih dobara. Potrebna je promjena: iznutra prema van, od konzumiranja do služenja, od primanja do aktivnoga sudjelovanja u misiji. Zdrava je crkva preduvjet rasta. To je crkva koja razumije svoje poslanje, ima viziju zdrave crkve te osjeća – u svome poslanju i služenju – potrebu umrežavanja s drugim crkvama.

Akcijski plan za 2010. jest sljedeći: pronaći i ohrabriti nekoliko ljudi koji će biti spremni raditi na istraživanju postojećega stanja i načina osnivanja naših novih crkava, na ispitivanju potreba naše zemlje i društva kako bi se uočilo koja su to pitanja što ih društvo postavlja. Planirana je i konferencija o novoj evangelizaciji i osnivanju crkava. Nakon provedenoga istraživanja i

iskustava s konferencije izradit će se strategija nove evangelizacije i osnivanja crkava.

Prijedlog je da se jednom godišnje održava misijska konferencija s ciljem učenja, ohrabrivanja i širenja vizije. U tijeku je i osnivanje tima za *Novu evangelizaciju*, radi se na jačanju molitvene mreže, a odlučeno je i potaknuti pokretanje misijskoga molitvenog biltena. Radna skupina također predlaže da se do 2020. pošalje i financira dvoje ljudi koji će otići i misijski djelovati izvan granica Hrvatske. Konačni je cilj nove evangelizacije da se Bog proslavi kroz djelatnu Isusovu prisutnost u našim životima.

kreativnih ideja za služenje te prepoznati, podržati i uključiti se u projekte.

O procesu nastanka učeničkog doma »Svjetonik« i njegova djelovanja govorili su Bratoljub Horvat i ravnatelj doma mr. sc. Josip Zbiljski. Također je predstavljena, nakon četrnaest mjeseci predradnji, ovih dana uspostavljena Prva privatna srednja škola u Međimurskoj županiji čiji su osnivači SBC u RH i Baptistička crkva s Pastoralnim centrom u Čakovcu. Upravo su ova dva projekta dio ovoga segmenta Strategije 2020. Projektom srednje škole otvaraju se i vrata zainteresiranim profesorima za rad u školi. Nastava počinje od jeseni ove godine. Učenici koji žele u

potom djelovanje obnovljenoga kampa Činta na Ugljanu. Kamp u posljednje dvije godine pokazuje veliki potencijal rasta i napretka za opće dobro svih u Savezu.

5. Komunikacija

O komunikaciji je uime radne skupine govorio pastor Giorgio Grlj. SBC u RH odredio se prema komunikaciji kao načinu postojanja, kako bi informiranjem, povezivanjem i dijalogom unutar sebe, ali i sa svijetom oko sebe, ispunio svoju misiju: učiniti Krista prisutnim.

O Duhu Svetome kao Životvorcu danas možemo govoriti baš kao o Duhu komunikacije, kao o onomu koji pove-

Toma Magda, Željko Mraz, Giorgio Grlj i Ladislav Ružička

Ivan Vučetić

3. Integracijski društveni projekti

O integracijskim društvenim projektima govorio je Željko Mraz. Istaknuo je da integracijski društveni projekti predstavljaju služenje vjernika i zajednica u svome društvenom kontekstu. Služenje (diakonia) dio je naravi Crkve: »Želimo sebe integrirati u društvo kroz službu – cjelovitim pristupom čovjeku i kao pojedinci i kao zajednice bez parcijalno-osobnih interesa«, naglasio je.

Crkva služi društvu identificiranjem, izborom i suočavanjem s njegovim problemima, služenjem različitim društvenim skupinama na osobnoj, lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, suradnjom s državnim tijelima, ustanovama i organizacijama civilnoga društva te osnivanjem ustanova. Time se želi afirmirati služenje, što znači iskorak Crkve u društvo.

Služenje se afirmira: oblikovanjem teologije služenja, njegovanjem cjelovite duhovnosti, osmišljavanjem i poticanjem konkretnog angažmana. Crkva se afirmira modelom zajedništva i uzajamnog služenja. U društvo se iskoračuje preuzimanjem suodgovornosti za stanje u društvu, pokretanjem inicijative za promjenom, promicanjem pozhrtvovnoga i dragovoljnog služenja (volonterstvo). Tijekom 2010. planira se proširiti radnu skupinu, istražiti društvene probleme, oblikovati teologiju služenja, osmisliti program obuke i radionica, uspostaviti mrežu

ovoj školskoj ustanovi stjecati daljnje obrazovanje za medicinske smjerove kao i za gimnazijski program moći će se javiti na natječaj koji će uskoro biti objavljen, a upisi su predviđeni početkom srpnja.

4. Novi model davanja

Novi model davanja predstavio je Ivan Vučetić. Kako Krist može biti prisutan kroz naše davanje? Davanje razumijevamo kao umanjivanje, odricanje. Post je radnoj skupini za novi model davanja poslužio kao paradigma novoga modela. Ivan Vučetić ukazao je na ono što ne valja u razumijevanju posta kao »uštede« i predložio da se ono što je »uštedeno« postom daje za opće dobro u skladu s naputkom u Izaiji 58. Ne samo oduzimanje sebi, nego davanje za drugoga. »Duhovna matematika« pokazuje da preporođeni, reformirani vjernici davanjem od onoga što se »uštedjelo« postom, mogu prikupiti značajna sredstva koja bi tada bila na raspolaganju za misijske potrebe. Do 2020. želi se postići praktična promjena stava prema davanju i razviti različite oblike davanja u crkvi i društvu, stvoriti sustav za skrb o pastorima kao i mrežu za izgradnju crkava.

Na primjeru obnove derutne crkve u Zadru tamošnji je pastor Teofil Mršić pokazao kako potencijal leži u nama samima. Valja pametnim i hrabrim korištenjem vlastitih potencijala i sredstava ostvariti projekte. David Dobutović prikazao je

zuje pojedine udove Tijela ili »čvorove Mreže«. Izostanak komunikacije svjedoči o »gašenju Duha«, stoga u budućnosti treba poraditi na jačanju i razvijanju dobre komunikacije kako bi bogatstvo života u pojedinim crkvama postalo zajedničko dobro svih.

Suvremena sredstva komunikacije nude neslućene mogućnosti povezivanja. Trenutno su web-stranica Saveza (urednik Giorgio Grlj), *Glas Crkve* (urednik Ruben Knežević), *Bilten ženskoga rada* (urednica Melanija Ružička), *Srce za misiju* (urednica dr. sc. Ksenija Magda) sredstva kojima se SBC u RH služi na području komunikacije. Komunikacijski tim želi postići nekoliko stvari tijekom 2010. godine: posvijestiti pastorima važnost komunikacije, stvoriti mrežu suradnika i započeti s njihovim osposobljavanjem, podići čitanost stranice www.baptist.hr (koja trenutno ima do 100 posjeta dnevno) te napraviti reportaže o baptističkim crkvama u Hrvatskoj.

Planirajte već sada svoj dolazak na
Susret baptista Hrvatske

8. – 10. listopada 2010.

u Pastoralnom centru Čakovec

Glavni govornik: Jonathan Edwards,
Glavni tajnik Saveza baptističkih crkava
u Velikoj Britaniji

Izvješće o radu Saveza u proteklom razdoblju

Izvješće o životu i radu između dvije godišnje skupštine podnio je predsjednik SBC u RH pastor Toma Magda. U ljeto 2009. završio mu je dvogodišnji mandat kao predsjednika Europske baptističke federacije, koji je bio obilježen mnogim putovanjima i posjetima (31) raznim baptističkim savezima diljem Europe. Nakon petogodišnjega boravka u Čakovcu obitelj

Predsjednik SBC u RH - Toma Magda

Magda vratila se u Osijek gdje je Toma od prosinca prošle godine ponovno preuzeo službu pastora.

I u ovom je razdoblju SBC u RH bio primjereno zastupljen u javnosti (predsjednik, dopredsjednik i glavni tajnik zajedno su i naizmjenice zastupali i predstavljali Savez); od prijema kod bivšeg predsjednika države Stjepana Mesića (oprostajni domjenak) i svečane inauguracije novoga predsjednika države dr. sc. Ive Josipovića, do različitih tribina, svečanih akademija, foruma i prijama, kako na nacionalnoj tako i na lokalnim razinama. Intenzivno se kontaktiralo i s državnim ministarstvima te s drugim državnim institucijama.

SBC u RH nastavio je dobru suradnju s medijima, poglavito s religijskom redakcijom HRT-a. Unutar SBC u RH poboljšana je komunikacija obnavljanjem web-stranice (urednik Giorgio Grlj) i ponovnim

redovitim izlaženjem *Glasa Crkve* (urednik Ruben Knežević).

Rad s djecom i mladima zauzima važno mjesto u životu i radu kako mjesnih crkava tako i Saveza. Uz redovite kampove pokrenut je novi projekt OMV (Program obuke mladih vođa). Svjetlana Mraz zajedno je sa suradnicima osmislila dvogodišnji program obuke te je i održan prvi OMV seminar u Crikvenici.

Što se tiče školskoga vjeronauka, za ovu je školsku godinu prijavljeno oko 140 djece u osnovnoškolskom i 40 u srednjoškolskom vjeronauku. Agencija za odgoj i obrazovanje RH podržala je stručne aktivne za vjeroučitelje, a u suradnji s Evandeoskom pentekostnom crkvom u RH u tijeku su aktivnosti na prilagođavanju programa za stažiranje i polaganje stručnog ispita.

Ženski rad stalan je dio aktivnosti crkava unutar SBC u RH. Na saveznoj razini kontinuirano izlazi *Bilten ženskoga rada*, a godišnji kalendar *Srce za misiju* sve se više prepoznaje u našim crkvama. Sestre i dalje vode brigu o socijalnom radu, a posebice valja istaći novi projekt duhovne obnove za mlade obitelji koji se provodi na kampu Činta.

Baptistički institut djelovao je kroz različite konferencije: održan je seminar o biblijskom propovijedanju koji se izvodi u suradnji s *Langham Preaching Institute*, a kao novi program održana je duhovna obnova pastora i njihovih obitelji na kampu Činta. Na web-stranici Saveza planira se i pokretanje on-line programa *Baptističkoga instituta*.

Na *Teološkom fakultetu* »Matija Vlačić Ilirik« započela je u listopadu prošle godine nova akademska godina, a upisano je ukupno 109 studenata, što je još više otvorilo problem prostora za odvijanje nastave. Izdavačka djelatnost fakulteta je i dalje plodna. Tako su u proteklom razdoblju izašla sljedeća djela: *Uvod u Stari zavjet*, *Mali i Veliki katekizam* Martina Luthera te *Povijest i teologija anabaptizma*. Vjerojatno

najvažniji događaji za budućnost Fakulteta ticali su se suradnje sa Sveučilištem u Zagrebu, odnosno dovršetka procesa verifikacije preddiplomskog i diplomskog studija protestantske teologije. Ostvarena je vrlo dobra suradnja s vodstvom Sveučilišta što jamči i skori uspješan dovršetak ovog procesa, a time i novo poglavlje u radu ove visokoškolske teološke ustanove, čiji su osnivači SBC u RH i Evangelička crkva u RH.

Glavni tajnik Željko Mraz izvijestio je o financijskom poslovanju SBC u RH u 2009. i predložio proračun za 2010. Istaknuo je da je prošla godina, posebice nakon svibnja, postala izrazito teškom te je ostvareno oko 80% planiranih prihoda. Posljedica je toga da se nije išlo s novim projektima i nastojalo se prije svega brinuti za ljude i podmirenje tekućih obveza. Kao posljedica opće financijske situacije tako je i proračun Saveza za ovu godinu »konzervativno« sastavljen, a iznosi nešto manje od 2 milijuna kuna.

Završno bogoslužje

Trodnevno je druženje završilo svečanim bogoslužjem. Zajedničkom se slavljenju, s pjesmom »Meni je živjeti Krist«, pridružio Danko Tomanić, podsjetivši u čemu se sastoji kršćanska egzistencija. Nadahnuto je propovijedao splitski pastor Dražen Radman, pročitavši nekoliko zgoda zapisanih u Djelima apostolskim. Usputne primjedbe, usputni događaji, neplanirane prigode koje, poput apostola, iskoristimo, izazivaju divljenje. Apostoli su znali da je Isus potreban kako puku i oduzetom čovjeku, tako i velikašima; stoga su članovi Velikoga vijeća ostali zadivljeni. Potom, međutim, nastupaju i događaji nakon kojih apostoli nisu bili zaštićeni, nego je trebalo platiti cijenu učinjenoga iskoraka. Iskusili su to Pavao i Sila u Filipima. Pa i u takvim su okolnostima oni pjevali. »Jesmo li i mi spremni platiti cijenu za učinjeni iskorak u najavljenju strategiji Saveza? Svijet do godine 2020. neće biti bolji. Bit ćemo u napasti odustati, prilagoditi se svijetu, ili ostati u 'konzervama' svojih vjerničkih zajednica, a svijet treba poruku evanđelja«, rekao je Radman.

Bog u svojoj Riječi obećava da će njegovi blagoslovi pratiti one koji su spremni iskoračiti i platiti cijenu za taj iskorak. I starci će, kako stoji u 92. psalmu, biti »sočni i puni svježine«. I najtvrdi se srca nevjernika mogu promijeniti, ako oni koji vjeruju slijede Isusov put i time svjedoče o njemu u svijetu, zaključio je govornik.

Vrhunac skupa bila je Večera Gospodnja koju je predvodio sisački pastor Miloš Komanović. Pročitao je nekoliko redaka iz Pavlove Prve poslanice Korinćanima, pozivajući okupljene na »prepoznavanje Tijela« – Crkve Kristove, jer je jedinstvo preduvjet učinkovite službe Crkve u svijetu. (IBA/GC)

Predstavnici članica SBC u RH u Crikvenici

OMV 1 seminar u Crikvenici

Na zdravim temeljima

U Crikvenici je od 9. do 11. travnja održan prvi seminar specifična imena OMV – *Obuka mladih vođa*. Tijekom sljedeće dvije godine planira se održati još sedam takvih seminara. Održavanje ovakvih seminara dio je aktivnosti unutar Programa razvoja vodstva (PRVO), jednoga od pet temeljnih područja Strategije 2020. Koordinatorica za rad s mladima Svetlana Mraz pobrinula se, zajedno sa svojim suradnicima i pokretačima samoga projekta za kvalitetno ispunjen program – a sve je budnim okom pratio i predsjednik SBC u RH pastor Toma Magda.

Mladi predstavnici, njih 47 iz četrnaest različitih crkava, bili su ovom prigodom upoznati s tematikom »Rad s mladima na zdravim temeljima«, a nastojalo se postaviti zdrave temelje za OMV kroz naglasak na ozbiljnosti poziva, izgradnji karaktera, osobnom odnosu s Bogom, izgradnji kvalitetnih odnosa među mladima te postavljanju jasnoga cilja i svrhe službe mladima u mjesnoj crkvi.

U svojoj uvodnoj propovijedi, održanoj u petak navečer, pastor Magda govorio je o tome kako je važno razumjeti da Bog svakoga od nas poziva u neku službu, jer poziv nije nešto što se događa samo pastorima. Kroz različite biblijske primjere izloženo je da Bog ponekad poziva neobične ljude, bez obzira na njihove nedostatke. Kad se ljudi odazovu Božjem pozivu i ozbiljno ga shvate, Bog preuzima stvar u svoje ruke, on sam ih osposobljava i vodi. U svojoj završnoj poruci sudionicima u nedjelju prije podne pastor Toma istaknuo je da Bog ne želi da nitko bude prezren i odbačen zbog svojih godina ili bilo kojega drugog nedostatka u ljudskim očima. Vođom, pa tako i primjerom drugima ne postaje se zbog godina, naobrazbe niti bilo kakvog statusa u društvu, nego kroz izgradnju karaktera kojega obilježava dosljednost – u riječi, u vladanju, u ljubavi, u vjeri, u čistoći.

Tijekom subotnjega dana, glavni je predavač bio dr. Jeff Carter, direktor programa za obuku mladih vođa pri Europskoj baptističkoj federaciji (EBF). On je kroz iscrpna predavanja, protkana primjerima iz prakse, proveo učesnike putem učenja s ciljem da se postave zdravi temelji za rad s mladima u crkvama iz kojih su sudionici došli. Pri tome je istaknuo nekoliko važnih načela u radu s mladima: biblijski mandat, izgradnja odnosa, učenje, osnaživanje, služenje. Dr. Carter potaknuo je učesnike na promišljanje o tome zašto konkretna služba mladima postoji odnosno zašto bi trebala postojati; koje su najveće potrebe i izazovi u radu s mladima u lokalnim sredinama. Potaknuo je učesnike da pokušaju jasno izreći cilj i svrhu svoga djelovanja. Predstavljeni ciljevi i svrhe službe mladima u mnogima su izazvali bujicu veoma kreativnih i originalnih ideja, koje su se razvile iz malih grupica u kojima se radilo tijekom poslijepodneva.

Cijeli je program bio prožet slavljenjem Boga u pjesmama, a slavljenje je predvodio dobro pripremljen »Činta band«. Bilo je također prigode da svi oni koji to žele doprinesu zajedništvu svojim pjesmama ili svjedočanstvima.

U subotnju večer bilo je vremena za igre i zabavu, a okupljanje je završeno nedjeljnim bogoslužjem. Seminar je budućim mladim vođama bio veliko ohrabrenje i blagoslovljeni poticaj na daljnji rad. (D. Stjepanović/IBA/GC)

Komentari nekih od učesnika preuzeti iz Upitnika za vrjednovanje seminara:

- Vjerujem da je Božja volja ulaganje u mlade i obuka mladih vođa i zato sam iskreno zahvalan za predavanja, razgovore i druženje koji su mi pomogli da jasnije znam kako vršiti poziv koji imam.
- U našim crkvama postoji ogromna potreba za promjenama. Ovo je dobar poticaj mladim ljudima da se uključe aktivno u rad bez obzira na prepreke.
- Naučio sam puno, a vrijeme provedeno u Riječi i zajedništvu s mladim ljudima je bilo na izgradnju. Cjelokupna ideja je poučna i potrebna, a meni osobno na veliko ohrabrenje.
- Bog mi je pojačao nadu i potvrdio moje uvjerenje da je među mladim baptistima počeo nešto što će izrasti u nešto veliko Bogu na slavu.

OMV 2 seminar u Zagrebu

Biblija u radu s mladima

U Zagrebu je, u prostorijama baptističke crkve, održan u subotu 12. lipnja drugi po redu seminar iz programa Obuka Mladih Vođa. Okupilo se četrdesetak sudionika iz 11 različitih crkava koji su bili složni u procjeni da im je ovaj seminar bio izuzetno koristan za osobnu izgradnju kao i za njihov daljnji rad.

O važnosti ispravnom pristupanju Bibliji govorio je Toma Magda, ističući da bez obzira na sve suvremene trendove i svu kreativnost u radu, Biblija mora biti temelj rada s mladima. Stoga je izuzetno važno da vođe mladih budu dobro utemeljeni u biblijskim istinama. Pri tome je neophodno da se Bibliji pristupa kao cjelini u kojoj je sve povezano, ali koja se sastoji od mnogo različitih dijelova, jer Biblija nije jedna knjiga nego cijela biblioteka koja u sebi sadržava različite književne vrste kojima treba pristupati na različiti način. Biblija je suverena riječ Božja koja je nastala u određenom vremenu i prostoru te je izuzetno važno voditi računa o kontekstu svakoga pojedinog teksta. Bibliju se ne čita poput romana, niti poput automata za instant odgovore. Bibliju treba proučavati i pri tome tražiti Božju mudrost. Sudionici seminara imali su prigodu u malim grupama proučavati zadani biblijski tekst i promišljati kako bi mladim ljudima s kojima rade prenijeli važne biblijske istine. Kako bi za tu zadaću bili što bolje opremljeni, Svetlana Mraz u svome je izlaganju iznijela mladim vođama kratak pregled razvojnih osobina i potreba tinejdžera i mladih ljudi. Također je na temelju dugogodišnjega iskustva u radu s mladima prenijela neke ideje o tome kako se važne biblijske istine mogu na kreativan način predočiti suvremenoj generaciji u kojoj knjiga nema veliku vrijednost. Pri tome je istaknula da moramo uložiti sve svoje znanje i sav svoj napor kako bismo Bibliju približili mladim ljudima, što je od presudne važnosti za njihov duhovni život. Bibliju se čita i proučava ne zbog nje same, već zbog poruke koju ona donosi i poradi susreta sa živim Bogom koji ona nudi.

Premda jednodnevni seminar ne ostavlja previše prostora za zbližavanje, dobri temelji zajedništva postavljeni su kroz zajedničko slavljenje na početku dana, molitvu, rad u malim grupama i neformalno druženje tijekom kratkih stanki.

Treći OMV Seminar najavljen je za 10. – 12. rujna 2010. (OMV tim/GC)

Duhovne vježbe u BC Rijeka

U Baptističkoj crkvi Rijeka započelo se prošle jeseni s duhovnim vježbama. Vjernici se okupljaju svake druge nedjelje poslijepodne, a što je nastavljeno i u ovoj godini. Razmatrala se knjiga R. J. Fostera »Duhovne discipline«, ali ne kao puko proučavanje još jedne dobre knjige, nego s zajedno s autorom razmišljalo i međusobno izmjenjivalo promišljanja, ali i vlastita iskustva o temama koje su prikazane u knjizi: unutarnje duhovne discipline (meditacija, molitva, post, proučavanje), izvanjske (jednostavnost, osama, podložnost, služenje) te skupne (ispovijed, klanjanje, vodstvo i slavljenje).

Tijekom razmatranja otkrili smo da su neke discipline prilično zanemarene u našim životima, dok neke njegujemo i prakticiramo, svatko na svoj poseban način. Pastor je više puta naglasio da smo pozvani živjeti te discipline svaki dan, ne samo u ovom razdoblju proučavanja knjige, nego to treba biti trajnim procesom. (E. Turinski/IBA/GC)

Cerna: Regionalni sastanak predstavnika baptističkih crkava

U BC Cerna održan je 13. ožujka redoviti regionalni sastanak predstavnika baptističkih crkava Slavonije. Sastanku su, uz domaćine iz Cerne, nazočili predstavnici baptističkih crkava iz Iloka, Vinkovaca, Osijeka, Andrijaševaca, Slavonskoga Broda i Požege.

U uvodnom je izlaganju iz Božje Riječi pastor Toma Magda iz Osijeka pozvao nazočne na dugoročni proces usklađivanja života vjernika s božanskim načelima, zapisanim u Svetom pismu i razvidnim iz Kristova zemaljskoga života i službe. Nakan je da, nasljedujući Krista, naše crkve postanu ugodna mjesta puna milosrđa nasuprot hladnim legalističkim čekaonicama.

Tijekom radnoga dijela susreta dogovoreni su naredni zajednički projekti:

- Slanje mladih ljudi na seminar o odgoju mladih vođa, što predstavlja ulaganje u budućnost
- Podići razinu i kvalitetu propovijedanja. Stoga je dogovoreno da se započne sa seminarima o osobnom proučavanju i izlaganju Božje Riječi.
- Tijekom lipnja organizirati regionalni susret baptista u Slavonskom Brodu.

U trećemu dijelu sastanka svi su sudionici imali prigodu iznijeti novosti iz svojih crkava, svjedočanstva o tome što Bog radi u našim zajednicama, koji su izazovi i koje radosti u službi za Boga. Konstatirano je da u svim baptističkim crkvama u Slavoniji postoji ozbiljna želja za duhovnim rastom i međusobnom suradnjom. Rezultat ne izostaje što se vidi i u novim kandidatima za krštenja, kojih će biti i ove godine.

Sastanak je završio zajedničkom molitvom i zajedništvom oko stola. (IBA/GC)

Karlovac: XIII sjednica Izvršnog odbora SBC u RH

Pod predsjedanjem Željka Mraza, glavnog tajnika SBC u RH, održana je 13. ožujka XIII sjednica IO SBC u RH. Pored priprema za Godišnju skupštinu Saveza, razmotreno je i nekoliko kadrovskih pitanja u vezi mladih pastora pripravnika koji se pripremaju za ordinaciju, a raspravljalo se i o otvorenim pitanjima u vezi tekućih projekata, kao što su Učenički dom »Svjeticnik« i Srednja škola u Čakovcu. Tradicionalni susret baptista i ove će se godine održati od 8. do 10. listopada u Čakovcu. Određen je odbor koji će do ljeta pripremiti prijedlog programa Susreta. Najavljen je i Susret baptista Slavonije koji će se održati tijekom lipnja, kao i seminar za obuku mladih vođa koji će se održati u Crikvenici. (IBA/GC)

Petrinjeci u Peterancu

28. ožujka ujutro vjernici BC Petrinja posjetili su crkvu u Peterancu. Sudjelovali su u bogoslužju svojim priložima i pjesmama. Druženje je nastavljeno na zajedničkom ručku i izmjenom svjedočanstava o Božjem radu. Kako javlja Ibro Toporan iz Petrinje, »crkva iz Peteranca ostaje nam i dalje u srcu. Radosno očekujemo uzvratni susret u Petrinji u nedjelju 6. lipnja«. (I. Toporan/GC).

Rijeka: Zajednička molitva uoči Blagdana Duha Svetoga

Na završetku zajedničke molitvene desetodnevnice (molitve su svakoga dana održavane u Evanđeoskoj crkvi »Krista Kralja«), ususret blagdanu Duha Svetoga, evanđeoske crkve grada Rijeke okupile su se 23. svibnja u Evanđeoskoj pentekostnoj crkvi »Rijeka života«. Domaćin susreta bio je pastor Cliff Luchurst, a skup je obilježen radosnim slavljenjem i Večerom Gospodnjom koju su predvodili Milan Špoljarić, pastor Evanđeoske pentekostne crkve »Krista Kralja« i Giorgio Grlj, pastor Baptističke crkve Rijeka. Ohrabrenje na molitvu okupljenim je vjernicima uputila Caroline Lushinton, gošća iz Velike Britanije, a potom je upućena zajednička molitva Bogu za svijet. (IBA/GC)

Predavanje Biljane Malović u Sisku

U BC »Betel« u Sisku organiziran je 17. travnja domjenak za žene. Skupu je nazočilo oko 55 žena iz baptističkih crkava u okružju (Mošćenica, Petrinja), ali i gošći iz drugih denominacija. Kreativna dekoracija, koju su sestre iz Siska pripremile dan ranije, te druženje u malim grupama pretvorilo je doručak u drugačije događanje i prigodu za izmjenju svakodnevnih misli – sve to uz obilje hrane i razdragana lica žena koje su izdvojile malo vremena samo za sebe. Nakon doručka, Elia Bratić odsvirala je skladbu koja je ujedno i bila najava za poučno svjedočanstvo Vlaste Zhang. Govorila je o tome kako je naučila živjeti po vjeri, ponekad uz malo novca i težak rad. Bilo je to dojmljivo svjedočanstvo o novcu i o svemu što nam on ponekad predstavlja.

Tako je i sama tema, »Novac, naša stvarnost i svakodnevnica«, o kojoj je govorila Biljana Malović dipl. oec, bila obrađena s biblijskog aspekta s obzirom na našu svakodnevnicu. Prikazan je krug podijeljen na obveze, potrebe i želje iz kojega je bilo vidljivo da bi na obveze trebali trošiti najviše, a za ovo drugo prema mogućnostima ... Dobro je znati tko je gospodar novca. Tako je i rečeno da samo dvije zemlje imaju na svojim novčanicama oznaku da novac pripada Bogu. Važno je bilo uapamtiti i pitanje: »Što nam novac predstavlja u životu?«

Nakon predavanja podijeljeni su anketni listići te je uz prigodnu skladbu završio službeni dio druženja, a ovaj se koristan susret nastavio daljnjim spontanim razgovorima. (M. Petrović-Mikulić/IBA/GC)

Prvo bogoslužje u novoj petrinjskoj crkvenoj zgradi

25. travnja održano je prvo bogoslužje u novosagrađenoj zgradi Baptističke crkve u Petrinji. Bogoslužje je bilo obilježeno pjesmama i zahvalnim molitvama za novi prelijepi prostor. Bogoslužje je vodio Miroslav Nadaždi, a propovijed je održao misionar John Stefan. Tri su osobe javno izrekle svoju vjeru i odlučile se na krštenje.

Bogoslužja u Petrinji održavaju se tri puta tjedno: molitveni sastanak petkom navečer te priepodnevnog i poslijepodnevnog nedjeljnog služba. (I. Toporan/GC)

Osijek: Sastanak predsjedništva Protestantskog evanđeoskog vijeća

Predsjedništvo Protestantskog evanđeoskog vijeća sastalo se 23. ožujka na redovnoj sjednici u prostorima Evanđeoskog teološkog fakulteta u Osijeku. Skup je prigodnom riječju i molitvom otvorio biskup Josip Jendričko, predsjednik PEV-a, a sjednicu je vodio glavni tajnik PEV-a prof. Mladen Jovanović.

G. Grlj, Ž. Mraz, T. Magda, J. Jendričko, M. Jovanović, K. Šimić, D. Špoljarić

Na sjednici je razmotreno više važnih pitanja iz djelovanja PEV-a. U pripremi je 6. Sabor koji bi se trebao održati krajem svibnja ili početkom lipnja u Vinkovcima. Prihvaćena je tema susreta: »Društvena i moralna odgovornost kršćana danas«. Bit će to prigodom predstaviti neke društveno vrijedne projekte iznikle u okrilju članica PEV-a. Na Sabor će se osim pastora članica PEV-a pozvati i predstavnike srodnih alijansi iz neposrednog okruženja. Do Sabora će se nastojati objaviti knjigu »An Agenda for Change« J. Edwardsa, bivšeg predsjednika Evanđeoske alijanse Velike Britanije.

Predsjedništvo je obaviješteno i o promjenama u zakonskoj regulativi u svezi olakšica u sustavu PDV-a na inozemne donacije, a naglašena je i potreba za novom registracijom PEV-a. Zato će se u najskorije vrijeme pristupiti izmjenama Statuta PEV-a u skladu s novim okolnostima. Dogovoreno je da Predsjedništvo ubuduće redovito zasjeda najmanje dva puta godišnje. (IBA/GC)

Novi Marof: Otvoren Ured za kršćansko savjetovanje

Kako javljaju pastori Nikola i Jonatan Vukov, 14. svibnja bilo je službeno otvorenje Ureda za kršćansko savjetovanje i prostora za sastanke u Novom Marofu. Plakatima, pozivnicama i najavom u lokalnim novinama nastojalo se što više informirati građane o djelovanju Ureda. Na otvorenju je bilo više od 50 osoba (petnaestak iz Novoga Marofa), iako u prostor stane manje od 40 stolica. Stoga su neki stajali pred zgradom i slušali pjesme i poruku iz Božje riječi.

Pastor Jonatan Vukov pozdravio je prisutne i predstavio program rada Ureda. *Emanuel bend* iz Varaždina svojim je pjesmama doprinio dobrom ugođaju. Uz evangelizacijsku propovijed koju je održao pastor Ladislav Ružička, službeni dio otvorenja završio je molitvom za uspješan rad u Novome Marofu. Zajedništvo je nastavljeno uz druženje na zajedničkom domjenku.

Pastori s misijskim timom u stalnim su molitvama za nove kontakte i obraćenja u Novome Marofu. Namjera je stvoriti zdravu jezgru novih obraćenika od koje će potom nastati nova vjernička zajednica. U planovima je i priprema jedne osobe koja bi mogla biti voditelj te nove vjerničke zajednice. To bi misijskom timu omogućilo otvaranje sličnih ureda u novim mjestima u okolici, gdje se na Ludbreg gleda kao na jednu od mogućnosti.

U planu je i proširenje postojećeg prostora u Novome Marofu, koji zasad ima neuređeno potkrovlje od 45m². Taj se prostor planira urediti za smještaj kršćanskih misionara i glazbenih grupa koji bi povremeno dolazili i pomagali u radu, a prostor se također može prikladno preurediti i kao stan za budućeg voditelja vjerničke zajednice.

Ured je zahvalan za svaku pomoć poslanu za uređenje ovog prostora. Dragovoljni prilozi mogu se uplatiti na žiro račun BC Emanuel u Varaždinu: 2360000-1101732524.

Baptisti osnivači nove srednje škole u Čakovcu

Rješenjem *Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa* od 1. travnja 2010. odobreno je Srednjoj školi Čakovec, smještenoj u zgradi Pastoralnog centra Čakovec izvođenje obrazovnih programa Opće gimnazije, Klasične gimnazije te obrazovnih programa za zanimanja primalje-asistentice, fizioterapeutske tehničara/tehničarke i medicinskog kozmetičara/kozmetičarke. Osnivači su škole Savez baptističkih crkava Republike Hrvatske i Baptistička crkva s pastoralnim centrom u Čakovcu. Premda škola ima status privatne vjerske škole, djelovat će po programu kojeg je odobrilo Ministarstvo. Iako je privatna, polaznici neće morati plaćati upisninu. Nastava će se odvijati u prostorijama Pastoralnog centra u Čakovcu. Spremno je pet učionica, od čega jedan praktikum. U planu je izgradnja novih objekata. Dok nova školska zgrada ne ugleda svjetlo dana, nastava će se odvijati u prostorijama Pastoralnog centra. Sportski sadržaji bit će na terenima Ekoma, a stručna praksa za zanimanja u zdravstvenoj struci u Domu zdravlja, Županijskoj bolnici Čakovec i Toplicama Sveti Martin.

Na otvaranju škole, 14. travnja 2010., okupili su se među uzvanicima brojni gosti, među njima i ravnatelj škola u Čakovcu. Skup je otvorio Bratoljub Horvat riječima 23. Psalm, gdje je riječi »pastir moj« promijenio u »učitelj moj«, spomenuvši Gospodina kao božanskoga Učitelja, dok su svi ostali učitelji samo njegovi nasljedovatelji. Skup je molitvom zaključio pastor Ladislav Ružička, potpredsjednik SBC u RH, obrativši se okupljenima sa željama da Gospodin blagoslovi svakoga i posebno rad škole. (IBA/GC)

Srednja škola Čakovec (www.ss-cakovec.skole.hr) i Učenički dom »Svjetionik« u Čakovcu (www.dom-ucenicki-svjetionik.skole.hr i www.svjetionik.org) objavili su na svojim stranicama informacije o pravu i uvjetima na upis, odnosno natječaj za upis u ove ustanove čiji su osnivači Savez baptističkih crkava u RH i Baptistička crkva s Pastoralnim centrom u Čakovcu.

Srednja škola Čakovec objavila je službeni natječaj za upis prve generacije učenika za školsku godinu 2010./11., za sljedeće programe:

I GIMNAZIJSKI PROGRAM

Opća gimnazija
Klasična gimnazija

II ZDRAVSTVENI PROGRAM

Medicinska sestra-tehničar opće zdravstvene njege
Fizioterapeutske tehničar-tehničarka
Medicinski kozmetičar-kozmetičarka

Molimo vas da ovu informaciju čim prije proširite u svojim crkvama kako bi oni koji upravo sada odlučuju o upisu u srednju školu znali da imaju na raspolaganju i ovu izuzetnu mogućnost smještaja u domu i školovanja.

Uskrsno bogoslužje u Požegi

Tijekom ovogodišnjega molitvenog tjedna duhovno smo se povezali s našom braćom i sestrama u Baptističkoj crkvi u Splitu. Naglašavam duhovno upravo zato što geografska udaljenost između Požege i Splita nije baš nama u Požegi davala povoda za razmišljanje o produbljavanju te povezanosti međusobnim posjetima. No, za Boga nema prepreka; u uskrsnu nedjelju, 4. travnja 2010., posjetili su nas pastor Kornel Crnković i njegova obitelj te su zajedno s nama potvrdili da Uskrs nije samo sjećanje na jedan od dana koji se dogodio prije dvije tisuće godine, nego da je upravo taj uskrsli Krist i danas vladar cijeloga svemira te istom silom djeluje u svijetu kao što je to činio od trenutka kada je pobijedio smrt. Željeli smo ga stoga zajedno proslaviti.

Upravo smo tim riječima otvorili bogoslužje, osvrnuvši se na nekoliko ulomaka iz Djela apostolskih koji otkrivaju da su apostoli u svojim propovijedima prvenstveno upućivali na Krista raspetoga, koga je Bog svojom moćnom silom uskrsio od mrtvih, pobjedivši tako smrt te nama pruživši nadu u novi život. Cijelo je bogoslužje simbolično odražavalo smrt i uskrsnuće Kristovo kao središte kršćanske poruke. Gospodnjom večerom zajedno smo se prisjetili Kristova lomljenog tijela i prolivene krvi na križu, ali smo ubrzo nakon toga podigli svoje ruke i štovali Krista – koga grob nije mogao zadržati – glazbom, molitvom i izlaganjem Riječi Božje koju je s nama podijelio pastor Kornel Crnković.

Svojoj smo se svakodnevnicima vratili potaknuti važnim izazovom. Prisjetimo li se toga povijesnoga događaja Kristova uskrsnuća samo na dan Uskrsa ili duboko vjerujemo da je upravo događaj uskrsnuća snaga za našu svakodnevnu duhovnu vitalnost, kao što je to bilo vidljivo u životu ranih kršćana? (S. Hamp/IBA)

Pastor Kornel Crnković

Krštenje u Karlovcu

Krštenici Almir Pehlić, Tanja i Bruno Begov, Davor Abram, Danijela Štahan, Lidija Lepen Petojević i Mirsad Tutnjić pred braćom i sestrama te brojnim prijateljima i članovima obitelji posvjedočili su 23. svibnja svoju vjeru u Krista činom svetoga krštenja.

Kao pastor rekao bih da je ovaj događaj za zajednicu izvanredna Božja milost, izazov i nadahnuće, sjeme nade za sve prisutne, raspevanost nebeskog plavetnila, modrih dubina i kristalne bjeline najčistijeg snijega – blagoslov samoga neba.

Ladislav Ružička, pastor BC Karlovac

Slavljenje je vodio bend *Votum* koji je kao poklon krštenicima prigodno pripremio i svoju prvu autorsku pjesmu pod nazivom »On je svjetlo života, posljednja nada za tebe«. Glazbeni prilog pripremile su i krštenice Danijela, Lidija i Tanja, srčano otpjevavši pjesmu »Daj mu sve« čime su oduševile sve prisutne.

»Danas je rođendan crkve, blagdan Duha Svetoga, a mi ovdje u Karlovcu imamo malu Pedeseticu za sedam vjernika« – riječi su kojima je Željko Mraz, glavni tajnik Saveza, započeo svoju propovijed. »Krštenje je radikalno predanje u poslušnosti Isusu Kristu. Isus nas poziva da ga slijedimo, pokajemo se i priznamo da je on naš Gospodin. Činom krštenja ispunjavamo pravednost i podvrgavamo se Božjemu planu, postajemo dijelom Crkve, Božjeg naroda i dionicima Božje stvarnosti«, istaknuo je. »Nakon krštenja dolazi iskušenje, ali sada više ne hodamo sami nego s Isusom u novom životu. Stoga naš život treba biti posvećen, jer je naš Bog svet«, poručio je Mraz krštenicima.

U svečanom su programu sudjelovali pjevački zbor karlovačke crkve, izvevši autorsku pjesmu Tomislava Kubice »Dolazi dan« i novoobrađenu pjesmu »U Kristu čvrst je temelj moj«, te Darija Juratović i Oskar Barić koji su kao voditelji i solo-izvođači doprinijeli slavljeničkom ugođaju.

Prije krštenja slijedila su kratka svjedočanstva vjere krštenika. Svatko se od njih obratio na drugačiji način i imali su različite životne putove, ali ono što im je svima bilo zajedničko jest neizmjerljiva radost te zahvalnost braći i sestrama koji su ih pozvali u zajednicu kao i pastoru Ladislavu Ružički koji ih je posljednjih nekoliko tjedana pripremao za krštenje.

Pastor Ružička obavio je čin krštenja, a nakon krštenja nova su braća i sestre primili prvi put Večeru Gospodnju koju je pastor podijelio. Molitvu za blagoslov krštenih, uz pastora Ružičku, vodili su đakoni karlovačke i dugoreške crkve kao i Željko Mraz. Potom su krštenici dobili na poklon Novi zavjet i krštenicu. Posebnost ovoga krštenja bio je pismeni zavjet ispisan na poledini krštenice: štititi jedinstvo zajednice, nositi svoj dio odgovornosti u zajednici, služiti svojoj zajednici i doprinositi svjedočanstvu svoje zajednice. Zavjet su pred čitavom zajednicom u ime krštenika pročitali đakon Zdenko Čuhnil i sestra Alida Radek Keleković. Poslije bogoslužja uslijedio je domjenak na kojem se nastavilo ugodno druženje. (S. Rozner Malina/IBA/GC)

BC Zadar: Otvorenje renovirane crkvene zgrade

Dana 13. lipnja otvorena je renovirana crkvena zgrada BC Zadar. Kako izvješće sa svečanosti nije stiglo do zaključenja broja, donijet ćemo opširniji prikaz u sljedećem broju.

Vinkovci: Šesti sabor Protestantsko evanđeoskog vijeća

Šesti sabor Protestantsko evanđeoskog vijeća pod naslovom 'Društvena odgovornost kršćana', održan je 4. do 5. lipnja u prostorijama Crkve Božje u Vinkovcima. Domaćin je bio Josip Jendričko, biskup Crkve Božje, a ujedno i predsjednik PEV-a.

Sabor je započeo u jutarnjim satima zasjedanjem Predsjedništva PEV-a pod predsjedanjem **prof. Mladena Jovanovića** na kojemu je razmatran prijedlog doradenog statuta i izglasan Statut koji će važiti

u sljedećem jednogodišnjem prijelaznom razdoblju. Sadašnje su članice PEV-a sljedeće: Savez baptističkih crkava, Evanđeosko pentekostna crkva, Kristova crkva i Crkva Božja. One kao bitan razlog svoga 'zaganja za promicanje jedinstva među svim kršćanima, počevši među onima protestantsko evanđeoske obitelji' vide u naviještanju Evanđelja Isusa Krista.

Rad Šestoga sabora pozdravnom je riječju otvorio **biskup Josip Jendričko** naglasivši kako i teški trenuci kroz koje prolaze pojedinci i ljudske zajednice nisu izvan Božje kontrole. U molitvi je zazvao blagoslov na sve sudionike Sabora pristiglih iz mnogih krajeva Hrvatske i Slovenije. Glavni tajnik PEV-a Mladen Jovanović u molitvi je zazvao Božju pomoć za krajeve kojima zbog obilnih kiša prijeti ovih dana opasnost od poplava. Nekolicina najavljenih i očekivanih gostiju iz Europske i Srbijanske evanđeoske alijanse bila je spriječena doći. U ime slovenskih evanđeoskih kršćana pozdrave je prenio Ace Arsov.

Prvo izlaganje imao je **prof. Krešimir Šimić** na temu: 'Istina koja mijenja društvo'. Crkva živi u napetosti: biti u svijetu, a ne od svijeta. Razumije li ona tu napetost? Znači li 'biti u svijetu' humanitarno djelovati, biti etički korektiv? Nije to srž Evanđelja! Srž kršćanskog bivanja u svijetu, na Isusovu tragu, jest govoriti istinu: 'Ja sam istina ... došao sam svjedočiti za istinu!' – Isusove su riječi. Istina nije filozofija, nije načelo, nego osoba. Zato spoznaja istine

ide preko ljubavi. Svijet treba svjedoke koji su Istinu doživjeli, opipali. Takvi su svjedoci svjetlost svijeta, sol zemlje, preobrazbeni kvasac. Istina se događa u zajednici. 'Za kršćane nije ključno razmišljati što postmoderni čovjek misli (jer postmodernizam nije nešto novo) nego nam je truditi se ljubiti Boga, biti mu blizu, jer ćemo tek tada moći svjedočki govoriti', zaključio je prof. Šimić.

U drugom dijelu poslijepodnevnog programa, što je bio i svojevrsni vrhunac Sabora, predstavljeni su projekti mjesnih crkava i udruga koje neposredno utječu na društveni kontekst u kojemu žive i djeluju: suradnje s udrugama koje brinu za ljude u velikim potrebama; suradnje s mjesnom samoupravom u brizi za mlade (pouka, mjesto okupljanja) i ljudima na marginama društva (zastvori i slično); školovanje i smještaj srednjoškolske mladeži; smještaj za roditelje u pratnji bolesne djece; kršćansko kazalište; večeri poezije; izdavačka djelatnost duhovne literature – to su samo neki od projekata. Svjedočanstvo je mnogih da su ih upravo ta izvješća ohrabrila i nadahnula za konkretno djelovanje izvan granica crkve.

»Kakve veze ima svijet s dušom? Treba li spašavati brod koji tone? Spašavamo li samo duše za nebo?« – upitao se **dr. Peter Kuzmić** na početku svoga izlaganja. »Imamo li odgovornost za svijet i za vrijeme u kojemu živimo? Sustav u kojemu smo živjeli ograničavao je slobodu pa je i odgovornost bila ograničena. Dolaškom demokracije porasla je odgovornost. Nepravedni i nefunkcionalni društveni sustavi traže i zahtijevaju da Isusovi sljedbenici i sljedbenici društveno angažiranih proroka i danas javno podignu

svoj glas protiv svega što uništava ljudsko dostojanstvo. Nema privatnoga Boga. On ne može biti reduciran na Spasitelja. Njemu pripada sva vlast. Instrument pomirenja u našim širim društvenim zajednicama mogu i moraju biti evanđeoske zajednice u kojima se pomirenje dogodilo, jer je nacionalno nadvladano. Važno je shvatiti suodgovornost za svijet. Pojedinaac ima obvezu brige za cjelinu. Zadatak je pastora buditi i kultivirati svijest vjernika za sudioništvo pojedinaca. Crkva je jedina ustanova koja postoji za druge, a ne za sebe« – zaključio je dr. Kuzmić.

U poticajnoj propovijedi na kraju Sabora, predsjednik Saveza baptističkih crkava **pastor Toma Magda** ispričao je Kierkegaardovu priču o Patkogradu. U toj priči patak pastor poziva patke vjernice da polete, jer imaju krila. Skup je gromoglasnim usklikom »Amen« potvrdio priču, nakon čega su se patke odgegale natrag kućama, umjesto da polete. Hoćemo li i mi nakon »Amena« otići kućama, u svoje crkve »odvojeni od svijeta«?

Apostol Jakov traži da vjernici svoju vjeru dokazuju djelima. Vjera koja ne pokazuje djela jest »mrtva vjera« i kao takva nikoga ne može spasiti. Kakva je korist od drveta ako ima korijen, a nema ploda? Zato se od vjernika ne traži da samo vjeruju ili da poput pataka »amenuju« riječi, nego da svojim djelovanjem u ovome svijetu potvrđuju svoju vjeru. Abraham je u onome strašnom času bio spreman čak i na žrtvu sina, jer je vjerovao Bogu »da On može i mrtve podići«. »Kraj (Sabora) ne traži pitanja, već aktivno djelovanje«, poručio je pastor Magda. (IBA/GC)

Otvorenje nove crkvene zgrade u Petrinji

»Dovde nam je Jahve pomogao« (1 Sam 7,12), to su riječi kojima su baptistički vjernici u Petrinji mogli 23. svibnja posvjedočiti svima koji ih upitaju za razlog radosti i zahvalnosti koja je toga dana iz njih zračila. Na rođendan crkve, Pedeseticu, nisu doduše slavili svoj rođendan, ali su svakako slavili jedan novi početak; otvorenje nove crkvene zgrade. Bilo je to zapravo višestruko slavlje, jer je uz otvorenje održano i krštenje novih vjernika.

Pozivu da s domaćinima podijele radost otvorenja novoga prostora odazvalo se preko 220 braće, sestara i prijatelja iz cijele Hrvatske (Bačuga, Čakovec, Daruvar, Glina, Karlovac, Krapina, Mošćenica, Osijek, Pakrac, Peteranec, Požega, Rijeka, Severin, Sirač, Sisak, Sredani, Zagreb i Žirovac) te iz inozemstva (Amerika, Australija, Srbija). Bili su i predstavnici SBC u RH: pastori Toma Magda i Željko Mraz, a kao predstavnik grada Petrinje odazvao se dogradonačelnik Milan Herceg.

Nakon uvodne molitve i blagoslova koji je izrekao Pero Crnković iz Australije, započelo je proslavljanje Boga pjesmom. Potom je Božidar Knežić iznio kratki povijesni pregled djelovanja baptista u Petrinji. Prema izvorima koje je obradio Ruben Knežević, godinu 1935. treba uzeti kao »formalni početak današnje petrinjske baptističke crkve«. U narednih 75 godina puno se toga mijenjalo i Petrinjci su prolazili i kroz burna razdoblja, ali je Bog ostao vjeran

i sačuvao za sebe ljude koji su mu kroz sve to vrijeme bili spremni služiti čista i iskrena srca.

Nakon propovijedi pastora Tome Magde i kraće poruke ohrabrenja koju je uputio Željko Mraz, okupljene je pozdravio i dogradonačelnik Petrinje Milan Herceg. Druženje se potom nastavilo zajedničkim ručkom.

Na poslijepodnevnoj je službi krštenja glavnu poruku predočio krapinski pastor Miško Horvatek, a sam je čin krštenja vodio pakrački pastor Timothy Ivan Špičak. Kršteno je pet vjernica: Violeta Mihelić, Maja Cvikić, Sanja Bubić, Jaga Šošćarić i Gordana Vranješ. Poruku je uputio i misionar John Stefan, a zajedničkom Večerom Gospodnjom, koju je predvodio sisački pastor Miloš Komanović, nastavila se proslava krštenja do kasnih poslijepodnevni sati.

»Od svega smo srca zahvalni Bogu što nam je podario novi prostor – i baš kao što bi Izraelci napravili spomenik pri susretu s Jahvom da se sjećaju onoga što je On među njima činio, tako je i za petrinjsku crkvu ova nova zgrada veliki spomenik Božje providnosti, dobrote i veličine«, misao je vjernika petrinjske crkve. Miroslav Nadaždi, voditelj Baptističke crkve Petrinja rekao je: »Gospodin je bio taj koji je imao svoju volju, svoj novac i svoje ljude i čitavo vrijeme izgradnje ostao sam zadivljen i ushićen njegovom prisutnošću među nama ... Veliko je djelo učinio Gospodin među nama i Njime se ponosimo.« (Maja Nadaždi/IBA/GC)

Kraći povijesni osvrt o petrinjskoj baptističkoj crkvi donosimo u rubrici »Pogledi i osvrti«.

»Tko istražuje tvoje srce« Bogoslužje za mlade u Pastoralnom centru Čakovec

U Pastoralnom centru Čakovec održano je 28. veljače još jedno bogoslužje za mlade na kojemu su se okupili svi oni koji su svoje vrijeme odlučili provesti u zajedništvu oko Božje Riječi, slavljenju i druženju. Skupu su, uz domaćine, nazočili mladi iz Siska, Krapine, Zagreba, Rijeke, ali i susjedne Slovenije, njih oko 120, što je najveći broj posjetitelja zabilježen na ovakvim skupovima.

Otvorenje susreta započelo je igrokazom pod nazivom »Lanci«, s porukom da su opterećenost svakodnevnim brigama, kao i unutarnja tjeskoba, nemir i nezadovoljstvo slika svih nas koja će takvom i ostati ukoliko ne dopustimo Isusu da je on oboji svojim bojama: radošću, dobrotom, svrhom, mirom, ljubavlju, snagom ... Bogoslužje je nastavljeno slavljenjem koje su nadahnuto vodili mladi glazbenici iz Puščina. Uslijedila je igra balonima, a nakon toga i središnji dio čitavog susreta – poruka iz Božje riječi. Propovijedao je Momir Horvatek, đakon BC »Emanuel« iz Krapine, na temu »Tko istražuje tvoje srce«, naglasivši čovjekovu slobodu izbora: slijediti Božji put ili put vlastitoga srca i svoga egocentrizma.

Bogoslužja za mlade nastavljaju se i narednih mjeseci, svi su mladi dobrodošli. (M. Sinković/IBA/GC)

PC Čakovec: Promišljanje mladih o Uskrsu

Travanjsko druženje mladih u Pastoralnom centru u Čakovcu održano je 17. travnja u uskrsnom ozračju. Okupilo se preko stotinjak mladih, a bogoslužje je objavljeno simboličnim križem sastavljenim od 16 pojedinaca. Oni su recitali tekst iz proroka Izaije, podsjetivši ukratko sve u dvorani na važnost križa, to jest Isusove smrti, ali i uskrsnuća. Ugodno su svojim doprinosom iznenadili i najmlađi – djeca: igrokazom na temu uskrsnuća. Uslijedila je pantomima, koju su izveli mladi iz Mačkova i koja je na poseban način dirnula sve prisutne.

Bogoslužje je vodio Zdravko Konecky iz Daruvara. Tema je propovijedi bila »Uskrs i uskrsnuće«. Govorio je o uskrsnuću Isusa Krista, o važnosti toga događaja za sve koji vjeruju te o tome kako će svi jednom uskrsnuti. Pitanje je samo: Gdje će ljudi nakon uskrsnuća biti? Bogoslužje je završilo pjesmom, a nastavilo se druženjem uz prigodnu zakusku. (M. Sinković/IBA/GC)

Egipatske boje u Čakovcu Bogoslužje za mlade u Pastoralnom centru

Šesto bogoslužje za mlade održano je 20. ožujka u Pastoralnom centru u Čakovcu, a nazočili su mladi iz Daruvara, Krapine, Koprivnice, Međimurja, ali i gosti iz Egipta. Oni su prisutne pozvali na zajedničko putovanje u Egipat, prikazavši kraći film u kojemu je svaki sudionik mogao, na svoj način, sagledati Božju službu i u toj zemlji. Kako dojmovi ne bi ostali samo na slici čula se i živa riječ iz ustiju pravoga Egipćanina i Egipćanke koji su u kratkim crtama prikazali svoju kršćansku službu u Egiptu. Nakon zajedničkoga slavljenja, u kojemu su učestvovali i gosti iz

Egipta svojom pjesmom, uslijedila je igra za mlade, a potom slušanje poruke iz Božje riječi. Propovijedao je Ivan Špičak, pastor daruvarske crkve. Tema je bila naslovljena »Darovit, ali nespripreman«, prema tekstu iz Post 37,1-11. Prikazan je Josipov život i njegova priprema za službu.

Nakon druženja uz prigodnu okrepju mladi su se razišli – do sljedećega travanjskog susreta. (M. Sinković/IBA/GC)

Omladinska konferencija u Daruvaru

»Biti i ostati« bio je moto omladinske konferencije u Daruvaru koja je održana od 10. do 11. travnja. Okupilo se oko stotinu mladih od Karlovca do Cerne. Govornik, omladinski pastor Boris Lesar iz Mačkova, zaokupio je pažnju pristunih izlaganjem o životnom putu prvoga izraelskog kralja Šaula. Šaul je bio izabran, ali nije ostao na tom položaju, nego je morao biti zamijenjen. Ovo je oštra i nedvosmislena poruka. Druga se propovijed odnosila na borbu između Davida i Golijata. Bitno je shvatiti da je David pobijedio, jer je išao »u ime Jahve Sebaota, Boga Izraelovih četa«.

Divovski problemi nalaze se na putu svakog kršćanina. U susret »svojim Golijatima« trebamo krenuti u ime Gospodina Isusa, našega Spasitelja i tada će biti savladani i »nesavladivi«.

Svi su mladi pozvani sljedeće godine u Daruvar na petu omladinsku konferenciju. (I. Špičak/IBA/GC)

Boris Lesar

Momir Blažek

Glavni tajnik Studentskoga evanđeoskog pokreta

»Korak u tuđim cipelama«

U STEP vikend beskućništva (23. 4. do 25. 4.), nazvan »Korak u tuđim cipelama«, krenuli smo s idejom o tome da bolje shvatimo one koji su na ulici i kojima su dani, ciljevi i svakodnevne brige potpuno različiti od onoga što zaokuplja prosječnoga hrvatskog studenta. Jedan su nam od motiva bile Isusove riječi: »Jer bijah gladan i (NE) dadoste mi jesti; bijah žedan, i (NE) napojiste me, bijah putnik i (NE) primiste me, bijah go i (NE) obukoste me, bijah u tamnici i (NE) dodoste k meni«. Tekst je to koji najčešće na brzinu pročitamo, preskočimo i zaboravimo. Međutim, ovaj smo puta odlučili napraviti drugačije. Skupina od desetak studenata odvažila se krenuti u pilot projekt, odnosno u iskustvo beskućništva.

Svakoga nam je dana motivom bio jedan biblijski tekst i teme: suosjećanje, solidarnost i dostojanstvo – koje smo onda tijekom dana nastojali doživjeti iz perspektive onoga što smo vidjeli te iz iskustva s ljudima koje smo susretali.

Vikend se sastojao od volontiranja u javnim kuhinjama, prodaje časopisa o beskućnicima »Ulične svjetiljke« (prihod ide beskućnicima), individualnog vremena na ulici, nešto skromnije prehrane (sudionici su trebali preživjeti dan s 10 kuna bez korištenja beneficija studentske prehrane), ali i susreta s predstavnicima grada, Hrvatskog Caritasa, projekcije dokumentarnog filma o javnom prenoćištu »Korica kruha« autora Dražena Bušića, duhovnih promišljanja, bogoslužja na otvorenom ... Spavali smo na podu, u vrećama za spavanje – ne baš na cesti, ali u svakom slučaju daleko od svakodnevnog komfora, kupaonice, kreveta ...

Nismo krenuli u akciju s iluzijama da će naš angažman u tri dana riješiti situaciju beskućnika ili učiniti neku veliku promjenu. Umjesto toga htjeli smo zaista shvatiti i sresti beskućnike te u njima vidjeti Isusa - sve sa željom da promijenimo sebe, utječemo na svoje stavove i način života te pokrenemo mnogo malih ili nešto većih odluka, ideja i akcija koje će korak po korak mijenjati cijelo naše društvo.

Osim reakcija samih sudionika velikim su nam ohrabrenjem bili ljudi koji su se javljali i izrazili podršku, podijelili neko svoje iskustvo, predlagali nam stvari koje su na kraju doprinijele raznolikosti same akcije i raspitivali se kako je prošlo. Puno više nego za mnoge sadržaje koje smo agresivnije oglašavali i koji su okupljali znatno veći broj ljudi. Možda na osnovu toga možemo zaključiti da ovakvih inicijativa nema dovoljno i da ima i prostora i potrebe i

izazova u Isusovim riječima koje zovu na radikalne promjene. Više o samoj akciji i neke tekstove koji su vezani uz nju možete pročitati na web stranici Studentskog evanđeoskog pokreta (STEP) www.step.hr.

Boris Peterlin iz Hrvatskog Caritasa

Dojmovi učesnika:

Ova akcija odvela me, između ostalog, do klupe u parku gdje sam pojela svoju oskudnu večeru, do pučke kuhinje gdje sam volontirala, do trga gdje sam dosta teško zaradila koju kunu (za jednog beskućnika) prodajući časopis o beskućnicima »Ulične svjetiljke« i puno više: do toga da naučiš vidjeti stvari oko sebe, koje inače ne vidiš, da naučiš cijeniti ono što imaš ... Bilo je teško, jer tek u situacijama, kada sam nešto proživljavaš, možeš osjetiti kako je drugima. Shvatiš da se život ne sastoji samo od »imati« već puno više. – Aleksandra

Nisam se osjećao i nisam izgledao poput beskućnika, ali u situaciji kad smo pomagali gospodinu Zlatku da proda svoj časopis, u direktnom kontaktu s ljudima u subotnjoj špici na Ilici, pokušavši prići prolaznicima i objasniti im kakav je to časopis i njegov humanitarni karakter brzo sam uvidio da je to vrlo teško ... Ovaj vikend potaknuo me da pogledam gdje je moje mjesto, da se zapitam što mogu učiniti, što sam učinio i što ću učiniti za brata svoga. – Ante

Dvije kule – Prvosvibanjska omladinska konferencija u Mošćenici

Šesta omladinska konferencija pod nazivom *The Lord Of The Lords 2: Dvije kule* održana je u mošćeničkoj baptističkoj crkvi 1. i 2. svibnja. Ona je nastavak prve mošćeničke konferencije još iz 2004. godine (*The Lord Of The Lords: Povratak Kralja*). Mladi su na konferenciji promišljali o utvrdama koje kršćani grade u svojim životima, a koje ih udaljuju od Boga. U traženju prave i najsigurnije utvrde vodio ih je svojim propovijedima Ivica Horvat.

Uz domaćine, na konferenciji se okupilo oko 150 mladih iz Belice, Cerne, Čakovca, Daruvara, Duge Rese, Karlovca, Mačkovca, Murskog Središća, Osijeka, Pakraca, Peteranca, Petrinje, Pušćina, Rijeke, Sirača, Siska, Zadra i Zagreba, kao i nekolicina mladih iz Slovenije i Srbije. Druženje je otpočelo u subotu jutarnjim slavljenjem i porukom. Na jutarnjem bogoslužju, koje se odvijalo pod temom »Bitka za um« promišljalo se o utvrdama koje kršćani grade između sebe i Boga, te između sebe i braće i sestara, a koje sprječavaju Božje djelovanje. Govornik je na jasan i izazovan način prikazao koliko su utvrde opasne i sveprisutne u kršćanskom životu.

Ostatak vremena do večernjeg programa protekao je u ručku i zajedničkom druženju uz razne sportske i društvene igre. Večernji je program započeo slavljenjem i porukom. Tema subotnje večeri bila je »Kraj samog sebe«, s glavnim pitanjem: »Jesmo li spremni prepustiti Bogu da u nama čini promjene?« Večer je obilježilo Božje »iznenađenje«: petero mladih prizvalo je Isusa u svoje živote, a četrdesetak pristunih odlučilo je predati Bogu svoje utvrde da ih On sruši i, slikovito rečeno, izgradi u njima novu jedinstvenu pravu Utvrdu, koja je On sam.

Nakon uvodnoga slavljenja na nedjeljnom bogoslužju, Ivica Horvat jasno je – kroz događaj s Jošuuom i Jerihonom – ukazao na korake kojima nas sam Bog vodi kada se obračunava s utvrdama u nama i sebe daje kao jedinu pravu, sigurnu i vječnu Utvrdu.

Nakon ručka, druženje se nastavilo u dvorištu crkve uz kolače i sokove. Organizatori konferencije, BC Mošćenica i BC Petrinja, zahvalni su Bogu zbog svega što je činio na konferenciji, a prvenstveno na doživljenim i trajnim blagoslovima. (M. Nadaždi – D. Salijev/IBA/GC)

Dojmovi učesnika:

Ovu ću konferenciju pamtit i jer je zaista bila super. Kada smo došli, lijepo su nas dočekali s osmijehom. Pjesme su bile super i propovijedi su bile odlične ... Pjesme, propovijedi, razgovori, sve me je to potaknulo da na konferenciji odlučim predati svoj život Isusu. Rahela Cenger, Daruvar

Bilo je ODLIČNO!!!!!! I ove godine kao i svake mi se jako sviđa djela propovijed. Bilo je puno mladih što mi je jako drago, a posebno je bilo to što su svi odmah od početka sudjelovali Samuel Mršić, Zadar

Bilo je super! Dobre propovijedi, dobar govornik, dobra svirka, uglavnom sve dobro.

Pohvale naravno idu na racun dobre hrane i naravno dobroj organizaciji konfe ... Mirko Hamp, Sirač

Za mene je ova konfa bila mali komadić raja. Bog je bio tamo u svoj svojoj slavi, svojim Duhom je lomio srca, ljudi su klečali pred tronom i klanjali Mu se, zidovi crkve nisu bili granica jer je to tako moćno zračilo ... Matija Cesar, Zagreb

Iskreno, nisam baš imao prevelika očekivanja što se tiče konferencije i morali su me nagovarati da dođem u Mošćenicu. Na konferenciji je bilo predivno! Nemam apsolutno nikakve primjedbe ... A pokude i primjedbe ćete dobiti ako čujem da iduće godine nećete opet organizirati konfu :) Ivan Pigac, Zagreb

Lea i Yvonne Sečen iz Rijeke

Odlična je organizacija, slavljenje i sve ostalo! Nemam nikakvih primjedbi ... Sve je za pohvaliti, i hrana i piće i termin konferencije ... i gostoprimstvo i opuštenost na konferenciji!! Sve u svemu lepo je bilo! Mario Čanji, Šid, Srbija

Bilo je jednostavno predivno ... Osim što sam ponovno vidjela braću i sestre koje većinom susrećem samo na konferencijama i upoznala mnoge nove drage ljude, još jednom sam se uvjerila kako je Bog velik ... Nikolina Kolak, Sisak

Lijepo je vidjeti mnogo mladih kršćana s istim stavovima na jednom mjestu u isto vrijeme. Bile smo na različitim događajima, ali ova konferencija nam je bila posebno iskustvo ... Posebno nas se dojmila propovijed Ivice Horvata o utvrdama ... Svidjelo nam se jer je bilo šaljivog i ozbiljnog djela konferencije. Upoznale smo puno novih ljudi. Razmišljale smo puno o toj konferenciji i bila nam je na izgradnju. Iva i Blaža, Pušćine

Mladi su bili izazvani promišljati o zidovima koje su izgradili između sebe i Boga. No, bilo je važno promišljati i o zidovima koji se stvaraju u međuljudskim odnosima. Imam dojam da su na ovom susretu pali mnogi zidovi koji su se tijekom vremena neprimjetno stvorili među mladima iz različitih sredina. Bilo je pravo uživanje osjetiti kako se različiti pojedinci ujedinjuju dok se otvaraju za Gospodina kroz proslavljanje pjesmom i kroz odaziv na Riječ koju su čuli. Duboko vjerujem da Bog podiže jednu izuzetnu generaciju mladih u našoj zemlji koja je spremna živjeti Krista.

Svjetlana Mraz, koordinator rada s mladima pri SBC u RH.

Domijada u Čakovcu

Dana 24. travnja 2010. na regionalnom natjecanju učeničkih domova po prvi je puta sudjelovao i Učenički dom »Svjetionik« iz Čakovca čiji su osnivači SBC u RH i BC s Pastoralnim centrom u Čakovcu. U žestokoj konkurenciji borilo se 8 učeničkih domova s preko 450 učenika. Ukupno 18 učenika »Svjetionika«, pod vodstvom odgajatelja Marine Cimerman i Ivana Lovakovića, takmičilo se čak u 8 kategorija: u sportskom dijelu sa ženskom ekipom u rukometu te muškom ekipom u stolnom tenisu, u kulturnom dijelu u kategoriji recitacije i keramike te u multimedijalnom dijelu video-zapisom i slikom.

Najzapaženije je rezultate ostvarila Tanja Bobek osvojivši 1. mjesto sa slikom »Blow up« koju je izradila u kombiniranoj tehnici akrilnih boja s fotografijom. U sportskom su dijelu rukometašice izborile treće mjesto, a stolnotenisači četvrto.

U kulturnom su dijelu učenice Ana Halaček i Dajana Šimunić izradile dvije keramike.

Najveselije je bilo prigodom prikazivanja premijere video-zapisa Ivana Tomice i Luke Topolko pod nazivom »Stric iz New Yorka«. Riječ je o komediji koja se snimala u domu »Svjetionik«, a glumci

su bili gotovo svi učenici učeničkog doma. Na kraju je još nastupila Kristina Andrašić u recitaciji s pjesmom »Tvoja staza« autora Ratka Zvrka. Prema riječima predstavnika osnivača, Bratoljuba Horvata, »raduje nas da se kao prvi kršćanski dom, i još k tome baptistički, možemo ponositi rezultatima. Ovo je dar Božji nakon svih trnovitih pokušaja da pokrenemo ovaj dom ...« (D. Šimunić/IBA/GC)

Malonogometni turnir u Siraču

Osmoga svibnja Sirač je četrnaesti puta bio domaćinom najboljim baptističkim malonogometnim ekipama iz Hrvatske. Za natjecanje se prijavilo sedam ekipa: tri iz Zagreba (M21, *Dunamis* i BC Zagreb) te ekipe BC Mošćenice, BC Daruvara, splitska ekipa BC *Emanuel* te domaćini BC *Sion* Sirač.

Ekipa *Dunamis* iz Zagreba slovila je, kao prošlogodišnji pobjednik, za jednoga od favorita turnira, uz uvijek favoriziranu ekipu Mošćenice. Uvjeti za igru nisu bili pretjerano dobri, jer je lagana kiša u nekoliko navrata već ionako dotrajali asfalt siračkog igrališta činila još skliskijim. Turnir je obilježio nimalo privlačan nogomet i velik broj ozljeđenih igrača. Igrao se liga sistem (svako sa svakim) tako da je svaka ekipa odigrala 6 dvadesetminutnih utakmica. Ukupno je odigrana 21 utakmica na kojima su postignuta 44 pogotka ili 2,1 pogodak po utakmici. Dosuđen je i jedan (realizirani) sedmerac. Devet puta dosuđivane su 2 minute zbog nesportskog ponašanja, što ovogodišnji turnir svrstava u jedan od najfair-play turnira unazad nekoliko godina. Najveću je pobjedu ostvarila ekipa domaćina pobijedivši vice-prvaka *Emanuel* Split s

6:0. Najljepši je nogomet odigrala ekipa *Dunamis* iz Zagreba, dok je najveće iznenađenje turnira bio napadač BC Zagreba Ivan Pigac – Pigi kojeg je tijekom cijelog turnira krasila velika borbenost i tri postignuta pogotka za svoju ekipu. Za najboljeg vratara proglašen je vratar BC Mošćenica Alen Piškor s jednim primljenim pogotkom na utakmici s BC Daruvarom. Ove je godine turnir imao svoja dva najbolja strijelca s 5 postignutih pogodaka: Marka Metikoša iz Mošćenice i Emila Moguša iz ekipe *Dunamis*. Najzanimljiviji i prepun tenzija, lokalni derbi, odigrale su ekipe BC Daruvar i siračkoga *Siona*. U utakmici za drugo mjesto ekipa Daruvara odigrala je bolju utakmicu i pobijedila 2:1 što ih je svrstalo odmah iza pobjednika turnira BC Mošćenice. Ekipa *Emanuel* iz Splita završila je turnir na trećem mjestu s osvojenih 8 bodova, dok je pehar za fair-play zaslužen pripao ekipi M21 iz BC Malešnica. Organizatori zahvaljuju svima koji su pomogli oko realizacije turnira, kao i svim učesnicima, te očekuju ponovni susret dogodine. (E. Petrušić/IBA/GC)

Svjetlana Mraz

Koordinator za rad s mladima

Molimo za generaciju koja dolazi

Nekoliko crtica uz Svjetski dan molitve za mlade pri SBC u RH

U nedjelju 13. lipnja 2010. pridružujemo se našoj braći i sestrama udruženima u Svjetski savez baptista koji će širom svijeta moliti za mlade ljude. Imamo razloga za zahvalnost i molitvu.

U travnju je u Crikvenici održan prvi seminar iz programa Obuka mladih vođa koji je okupio pedesetak sudionika iz 14 različitih crkava. Bog nas je blagoslovio iznad svih očekivanja. Nama je kao organizatorima bilo izuzetno zadovoljstvo vidjeti kakav se veliki potencijal krije među mladim ljudima u našim crkvama i koliko je važno pomoći osloboditi taj potencijal Gospodinu na slavu. Do sada smo već dobili ohrabrujuće vijesti iz nekoliko crkava o pojedincima pa čak i o grupi mladih koji su potaknuti seminarom odlučili odvažnije živjeti svoju vjeru i služiti u mjesnoj crkvi. Programu se još uvijek mogu pridružiti novi sudionici, bilo da mjesna

crkva želi uz one koji su bili poslani i nove sudionike, bilo da se neka crkva po prvi puta uključuje u program.

Na prvosvibanjskom susretu u Mošćenici mladi su bili izazvani promišljati o zidovima koje su izgradili između sebe i Boga. No, bilo je važno promišljati i o zidovima koji se stvaraju u međuljudskim odnosima. Osobno smatram da su na ovom susretu pali mnogi zidovi koji su se tijekom vremena neprimjetno stvorili među mladima iz različitih sredina.

Bilo je pravo uživanje osjetiti kako se različiti ujedanjuju dok se otvaraju za Gospodina kroz proslavljanje pjesmom i kroz odaziv na Riječ koju su čuli.

Pored redovitih susreta mladih poznatijih pod nazivom 'konferencije', koji okupljaju veći broj mladih iz različitih crkava, sve su učestalija *bogoslužja za mlade* na lokalnoj razini. Takva se bogoslužja redovito organiziraju u posljednjih nekoliko mjeseci u Čakovcu, Rijeci i Zagrebu. Posebna je vrijednost u tome što mladi ljudi imaju priliku sami preuzeti odgovornost za organizaciju svega što se događa te su tada motiviraniji za sudjelovanje, ali i za pozivanje svojih prijatelja

Duboko vjerujem da Bog podiže jednu izuzetnu generaciju mladih ljudi u našoj zemlji koja je spremna živjeti Krista i koja neće sjediti prekrštenih ruku dok stvaran život prolazi mimo njih. Oni su svjesni da njihova snaga nije u njima samima, nego u Gospodinu u kojega se uzdaju. Oni, međutim, trebaju vidjeti i naš primjer, čuti naše riječi ohrabrenja i doživjeti našu molitvenu podršku.

Baptistički savez u Srbiji namjerava osnovati 10 novih zajednica u narednih pet godina

Misijsko djelovanje Saveza baptističkih crkava u Srbiji nalazi se pred velikim izazovima. U Srbiji se obično misli da su svi Srbi, po definiciji, pravoslavci. Pohađanje skupova druge vjerske zajednice kod mnogih bi se smatralo nijekanjem vlastite nacionalnosti – naglasio je Ondrej Franka (Bački Petrovac), predsjednik Saveza baptističkih crkava u Srbiji, na sastanku Izvršnog odbora Europske baptističke federacije koji je održan u Beogradu od 18. do 20. ožujka. Baptisti u Srbiji nisu uspjeli steći zakonsko priznanje kao vjerska zajednica. Čak i prikupljanje 600 potpisa nije utjecalo na promjenu mišljenja vlasti u Beogradu. Baptistima je neformalno rečeno da njihovo zakonsko priznanje ne bi vlastima donijelo nikakav politički probitak. »Mi sada računamo na Europsku uniju«, pojašnjava Franka. Samo pritisak iz čitave Europe može pružiti novu nadu u ovoj situaciji. Nova zakonska legislativa iz 2006. priznaje baptiste jedino kao »konfesionalnu zajednicu«, a ne kao službenu crkvu. Ovo posljeduje znatnim nepovoljnostima što se tiče oporezivanja, a također zadire i u pitanja vjeronauka u školama. Samo pravoslavci, katolici, reformirani (kalvini), Židovi

i Muslimani uživaju prednosti potpunoga zakonskog priznanja. Ipak, u vrijeme komunizma za negdašnje Jugoslavije baptisti su uživali jednak status kao sve ostale vjerske denominacije.

Što se tiče baptističkoga misijskog djelovanja, najveći prioritet ima osnivanje novih crkava i stabilizacija postojećih. U tom su smislu pokrenuta dva programa, »Antiohija« i »Bereja«. Prvi teži k osnivanju 10 novih vjernih zajednica u narednih pet godina, većinom u južnim područjima. »Bereja« pak nastoji postojeće zajednice pripremiti za budućnost i omogućiti im rast. Posebno je naglašena važnost društvenog uključenja, uključujući skrb za djecu, starije, bolesne i izbjeglice. Franka je također istaknuo jedan od ambicioznih budućih ciljeva: »Bit će izuzetno uspiju li baptisti u Srbiji poslati svoje misionare u strane zemlje.« Savezu baptističkih crkava u Srbiji pripada oko 2500 članova. Postoji također još Savez evanđeoskih hrišćana-baptista u Srbiji koji pretežno djeluje na jugu zemlje. Potonji savez, sa sjedištem u Vrnjačkoj Banji, ima 14 zajednica sa 700 članova. (K. Rösler,EBF/GC)

Novi predsjednik baptista u Rusiji

Moskva, 2. travnja. Aleksej Smirnov (54) novoizabrani je predsjednik Saveza Evanđeoskih kršćana-baptista u Rusiji. Dotadašnji predsjednik Juri Sipko (57) nije se ponovno kandidirao. Smirnov je poznat kao »graditelj mostova«, odnosno kao osoba koja bi mogla pomiriti različita teološka strujanja unutar tamošnjega Saveza.

Smirnov je osnovao crkvu u moskovskom predgrađu, a od 2006. bio je direktorom novoformiranoga Pastoralnog odjela u središtu baptista u Moskvi. Do izbora bio je predvodnikom nezavisnoga baptističkog pokreta, a također i koordinatorom pri Javnom

saboru, krovnoj organizaciji osnovanoj 2006. koja je povezivala deset saveza baptističke provenijencije. Smirnov je naglasio potrebu stvaranja »zdravih evanđeoskih baptističkih crkava koje će biti Božji blagoslov društvu.«

Prvi je potpredsjednik Evgenij Jurevič Bakhmutski, koji je na tom mjestu zamijenio Petra Mitskeviča.

Savez Evanđeoskih kršćana-baptista u Rusiji predstavlja 78 000 odraslih članova u 1740 zajednica i skupina. (K. Rösler,EBF/GC)

Evanđeoski teološki fakultet

Visoko evanđeosko teološko učilište

Evanđeoski teološki fakultet u Osijeku nudi mogućnosti studiranja na hrvatskom i/ili engleskom jeziku, na slijedećim razinama:

I. Dodiplomski studij traje 3 godine ili 6 semestra (180 ECTS bodova).

Nakon završenoga studija student će steći diplomu bakalaureata iz jednoga od tri usmjerenja:

- Studij religijskih znanosti
- Studij teoloških znanosti
- Studij primijenjene teologije

II. Diplomski (magistarski) studij traje 2 godine ili 4 semestra (120 ECTS bodova).

Ove dvije godine odgovaraju četvrtoj i petoj godini studija za studente koji su na ETF-u dovršili dodiplomski studij, a za diplomski studij mogu se prijaviti i studenti koji su dovršili dodiplomski studij iz humanističkih ili društvenih znanosti na drugoj ustanovi. Nakon završenoga studija, student će steći diplomu magistra iz područja teologije ili religijskih znanosti.

III. Poslijediplomski studij (doktorat) traje 3 godine (180 ECTS bodova).

U okviru ovoga programa student će steći stručni doktorat (iz jednoga područja praktične teologije) ili zvanje doktora znanosti koje se stječe znanstveno-istraživačkim radom. Svi se navedeni programi izvode kao redovni ili izvanredni.

Više informacija o načinu studiranja i dokumentima potrebnim za upis nalazi se na:

www.evtos.hr

STEP (EUS) kamp 2010. – Nitko nije otok

18. - 25. 8. 2010. Činta, Otok Ugljan

»Nijedan čovjek nije Otok, sam po sebi cjelina; svaki je čovjek dio Kontinenta, dio Zemlje...« – Odnosi – Tema je to studentskog STEP kampa ove godine. Ideja je zastati na trenutak, odmoriti se od ispita i drugih pritisaka i odvojiti neko vrijeme za propitivanje vlastitog života u svjetlu odnosa s ljudima koji nas okružuju.

Uz obavezan duhovni dio, kao i uvijek, očekuju te: razne radionice (Art, Novinarska, Go, Salsa, Harfa), more, sunce, kupanje, sport, pjesma, zezancija i puno otkaćenih studenata. Kamp uključuje radionice o emocionalnoj pismenosti i asertivnosti.

Datum: 18. – 25. 8. Otok Ugljan (kod Zadra)

Cijena: 960 kn (za prijave do 1. 7. cijena je: 880 kn)

Organizatori: Studentski evanđeoski pokret STEP i studentski pokret iz Srbije EUS

Prijave i info: 095 90 30 900 i www.step.hr

POGLEDI I OSVRTI

Godina 6(2010), Broj 2(9).

U ovoj se rubrici obrađuju biblijsko-teološke, crkvenopovijesne i razne vjersko-kulturne teme s aspekta protestantske misli i prakse te u kontekstu promišljanja baptističkoga vjerskog i društvenog identiteta. Prilogu slati na adresu uredništva: Zagreb, Radićeva 30, ili mailom na ruben.knezevic@gmail.com

Povodom otvaranja nove crkvene zgrade u Petrinji donosimo kraći prikaz povijesti petrinjskih baptista koji, s manjim prekidima, organizirano djeluju od 1935. Promijenivši dosad više lokacija, petrinjski baptistički vjernici uspjeli su naposljetku podići vlastitu crkvenu zgradu. Vjerujemo da će im novi uvjeti djelovanja omogućiti i značajan iskorak u kršćanskom životu te doprinijeti društvenoj prepoznatljivosti Baptističke crkve u Petrinji.

U *Zlatnim zrcima iz grčkoga Novog zavjeta* Nela Horak-Williams predložuje bogatstvo grčkoga novozavjetnog leksika u Lukinom opisu događaja Pedesetnice (Dj 2).

Uspomene *Iz starih albuma* nastojat će slikom i riječju podsjetiti na ono *nekad* koji treba biti poticajem za ovo *sada* i *sutra*. Ovom se prigodom, na poticaj Zdenka Bahnika iz Rijeke, donosi kraća crtica o prvoj poslijeratnoj omladinskoj konferenciji u Hrvatskoj, održanoj u Grabovcu 1947.

»Pogled i osvrt« nastavljamo *Sučeljavanjima*, kutkom za rasprave i dijaloška promišljanja o aktualnim temama, dok rubriku zaključujemo prikazom novih izdanja knjiga i časopisa koji se posebice tiču protestantske i baptističke scene u Hrvatskoj. (rk)

POVIJEST BAPTISTIČKE CRKVE U PETRINJI

POČECI BAPTISTIČKOGA DJELOVANJA U PETRINJI I OKOLICI

Jovo Jekić oko 1919.,
pred povratak iz USA

Dokumentirani baptistički rad u Petrinji i okolici započinje povratkom Jove Jekića (1892. – 1998.) iz SAD-a. Godine 1919. Jekić se vratio u tadašnju Kraljevinu SHS i započeo svjedočiti svoju vjeru i organizirati vjerska okupljanja u Banovini, posebice u mjestima: Grabovac, Bačuga, Mošćenica, Bijele Vode, Brezovo Polje, Brestik, Hrastovica, Odra, Pecki, Petrinja, Sisak i Utolica. Uskoro je došlo do osnivanja baptističkih crkava (Grabovac/Bačuga i Mošćenica) te početka misijskih stanica u Banovini, a izgrađeni su i prvi baptistički molitveni domovi (Mošćenica 1924., Grabovac 1928.). Jekićevu radu pridonio je i povratak Vinka Vacka (1882. –

1939.) iz SAD-a, koji od 1923. postaje predvodnikom baptističkoga rada u zemlji.

Godine 1923. Vacek intenzivno posjećuje nove vjernike u Grabovcu, Bačugi i Mošćenici, a 19. kolovoza 1923. održao je u Mošćenici krštenje. Tada je kršten Franjo Slanec (1904. – 1924.), prvi baptistički krštenik iz Petrinje. Preminuo je nepunu godinu dana nakon krštenja te je sahranjen u Petrinji prema baptističkome obredu. Nema, međutim, podataka o nastavku baptističkoga djelovanja u Petrinji u 1920-im godinama.

ZAČECI BAPTISTIČKE CRKVE U PETRINJI

S prvim se baptističkim okupljanjima u Petrinji započelo u travnju 1932. Tada Jekić, zajedno s grupom vjernika iz mošćeničke crkve i s tamburaškim zborom iz crkve Grabovac-Bačuga, posjećuje Đuru i Maricu Metikoš. U njihovu je domu održano bogoslužje, a u kući i

dvorištu okupio se velik broj mještana. Iste je godine, 14. kolovoza 1932., održano krštenje u Mošćenici, a na popisu krštenika ubilježena je Marica Metikoš iz Petrinje. Đuru Metikoša iz Bijelih Voda krstio je pak Vacek godinu dana ranije (21. 6. 1931.) u Grabovcu. Dana 24. 9. 1933., ponovno je na krštenju u Mošćenici kršteno dvoje vjernika iz Petrinje: Maca Rajković (39 god) i Ivan Naglič (37 god). Krštavao je V. Vacek.

Krštenik Ivan Naglič bio je suprug Jelene (Jelke) Naglič koja se obratila nekoliko godina prije na Jekićevo svjedočanstvo i krštena je 21. 6. 1931. u Grabovcu. Izgleda, međutim, da je obitelj u to vrijeme živjela u Glini, kako je zapisano uz podatak o njezinu krštenju. Po njihovu preseljenju u Petrinju, u njihovoj su se kući, na adresi Radićeva

Kuća Nagličevih u Radićevoj 106 gdje su započela prva okupljanja

106 – Petrinja, počela održavati baptistička okupljanja. Neka su se od njihove djece obratila, među njima i Josipa-Pepica Čukić. U Petrinju se oko 1930. doselio i Gligo Metikoš iz Bijelih Voda.

Početak okupljanja kod Nagličevih moguće je datirati najkasnije u 1934./početak 1935., budući da Jovo Jekić 16. veljače 1935. na sjednici pokrajinske baptističke konferencije u Daruvaru izvješćuje »da su otvorili skupštinu u Petrinji«. Sljedeće godine na sjednici pokrajinske konferencije u Zagrebu (2. ožujka 1936.) proglašena je nova organizacija baptističkoga rada u Hrvatskoj, kojom se po prvi puta formalno regulira i baptistička zajednica u Petrinji. Ona je proglašena misijskom stanicom Baptističke crkvene općine Krajiški Grabovac. Stoga se dokumentirani počeci današnje petrinjske baptističke crkve

moгу zasigurno smjestiti u razdoblje 1934. – 1936. gdje bi godinu 1935. trebalo uzeti kao formalni početak.

Propovjednik Jekić dolazio je godinama u Petrinju i propovijedao. Kako još od 1924. postoji baptistička crkva u Mošćenici, grupa iz Petrinje običavala je nedjeljom ići vlakom u Mošćenicu, a preko tjedna održavali bi kućna okupljanja u Petrinji. Poslije su ih također počeli posjećivati vjernici iz cijele Hrvatske i iz inozemstva. Brojni su i posjeti vjernika iz neposredne okolice (Mošćenica, Sisak) koji se nastavljaju i u godinama nakon Drugoga svjetskog rata. Dolaze tako Josip Deak st., Stanko Dragaš, Stevo Doračić, Jozo Doračić, Ivica Doračić i Stevo Bjelis.

RAZDOBLJE DRUGOGA SVJETSKOG RATA

O djelovanju petrinjske baptističke zajednice tijekom Drugoga svjetskog rata ne postoje raspoloživi podaci, ali s obzirom da nema detaljnijih zapisa o radu u Petrinji ni iz neposrednoga poslijeratnog razdoblja, opravdano je pretpostaviti da je tamošnji rad bio blizu gašenja. Baptistički crkveni rad bio je u NDH tijekom rata zakonom zabranjen, ali su se baptistička bogoslužjenja ipak održavala u obližnjem Grabovcu pod Jekićevim vodstvom.

OBNOVA DJELOVANJA NAKON 1945.

Do sredine 1950-ih nema dokumentiranih informacija o radu u Petrinji, premda su se povremena sastajanja kod obitelji Naglič nastavila održavati. U saveznoj statistici za 1955. Petrinja nije spomenuta. Rad u Petrinji i cijeloj okolici zaživljava, međutim, u jesen 1955. kada je u Sisku osnovana baptistička crkva na čelu s propovjednikom Franjom Klemom (1916. – 2006.). Osnovano je sisačko okružje s predsjednikom Andrijom Mikulićem, a uključivalo je Sisak, Mošćenicu, Bačugu, Grabovac, Dugu Resu i Petrinju. Samo uključivanje Petrinje u novoformirano okružje upućuje na činjenicu da je ondje postojala grupa vjernika, okupljena vjerojatno oko obitelji Naglič. No, sedam godina poslije baptistički rad u Petrinji ponovno će osjetnije zaživjeti. Jovo Jekić iz obiteljskih se razloga 22. studenoga 1962. preseljava u Petrinju, u Ratkovićevo 61. I u njegovim poznijim godinama ne napušta ga misijski žar te on odmah započinje s okupljanjima po kućama i radu na osnivanju crkve.

OSNIVANJE BAPTISTIČKE CRKVE U PETRINJI I OTVARANJE MOLITVENOG DOMA 1964.

Jekićevim djelovanjem, ali i doseljavanjem vjerničkih obitelji, grupa baptističkih vjernika u Petrinji počela se nakon 1960. povećavati. Još prije Jekićeva dolaska doselili su Dragaši iz Peckog, a prije njih i Ana Pucović (rođena Dragaš). Mijo Dragaš s obitelji doselio je 1961. i nastanili su se u Malinovo 49. On i njegova sestra Maca bili su obraćeni. U obitelji je još bila Mijina supruga Zorica, dva sina (Franjo i Pepo) te nećak Vlado.

Godine 1962. Jekić započinje s održavanjem prvih vjerskih okupljanja unutar obitelji, u Ratkovićevoj 61. Nije sasvim razvidno jesu li tada prestala okupljanja kod Nagličevih ili su i dalje održavana, što je moguće. Sastancima kod Jekićevih pridružuje se i Ana Pucović, koja ubrzo postaje vjernicom. Ana potom dragovoljno nudi svoju kuću u Malinovo 17 za okupljanje i sastanke. Kako kod njih baš i nije bilo dovoljno mjesta za okupljanja, jer se vjernička grupa povećavala, Ana je ponudila da se u njezinu dvorištu izgradi prostorija za vjerske sastanke. Uz financijsku pomoć Saveza sagrađen je Molitveni dom u dvorištu obitelji Pucović u Malinovo 17 i svečano je otvoren 1. ožujka 1964. Na svečanosti otvaranja govorili su dr. Josip Horak, Emil Lovrec i Jovo Jekić.

Godina 1964. vjerojatno je i godina osnivanja današnje Baptističke crkve Petrinja. U dosad prikupljenoj arhivi nije još pronađena izjava ili neki dokument o osnivanju, no kasniji zapisi kao i savezne statistike potvrđuju da od tada u Petrinji postoji organizirana crkva.

Jovo Jekić vodio je novoformiranu crkvu, a pridruživalo se sve više vjernika i ostalih posjetitelja. Uz Jekića, bogoslužja je vodio i tadašnji sisački propovjednik Samuel Sjanta.

Krajem 1960-ih broj se članova povećao doseljavanjem novih baptističkih obitelji: Bjelisovih i Ogrizovićevih. Bjelisoa obitelj bila je posebno nadarena za glazbu; otac Stevo naučio je svoju djecu svirati kršćanske pjesme. Nabavio je instrumente te su kombijem obilazili okolne crkve, nastupali i svjedočili.

Rad u crkvi dobro je napredovao. Prema riječima tadašnjih vjernika, »Gospod je blagoslivljao zajednicu i umnožavao novim

Orkestar obitelji Bjelis, oko 1970.

dušama koje su se obraćale«. Tako se 1967. obratio mladi bračni par Dragaš (Mira i Vlado). Kršteni su u rujnu 1968. zajedno s Danijelom i Ivicom, sinovima Steve i Ankice Bjelis. Potom su 1971. kršteni Ivan i Ankica Pucović, zatim i Mato i Ankica Pucović. Vjernica petrinjske crkve bila je i Milka Letica sa svoje dvije kćeri – Anom i Dragicom.

Krštenje u Sisku u rujnu 1968. Uz druge krštenike, Jovo Jekić krstio je tada Miru i Vladu Dragaša te Danijelu i Ivicu Bjelisa.

Ubrzo je prostorija postala pretijesnom i vjernici su počeli moliti i tražiti mogućnosti za preseljenje u novu zgradu.

OTVARANJE VLASTITOGA MOLITVENOG DOMA 1971. GODINE

Osim što je postojeća crkvena prostorija postala pretijesnom, crkvi je također tijekom 1971. istjecao ugovor o najmu s obitelji Pucović. Kako u fondu Saveza nije bilo dovoljno sredstava za kupnju nove zgrade, Jekić uspijeva pronaći potrebna sredstva u inozemstvu. Negdašnja *Prva jugoslavenska baptistička crkva* u Detroitu, u kojoj se Jekić obratio i krstio 1916., vremenom je postepeno zamirala; potomci vjernika kasnijih generacija stopili su se s američkom kulturom, a u crkvi se okupljalo svega desetak starijih članova. Detroiti vjernici odlučili su prodati svoju crkvenu zgradu, a dobivena sredstva doznati za kupnju zgrade za molitveni dom u Petrinji.

Zgrada za crkvu u Petrinji kupljena je u siječnju 1971. te je renovirana i prilagođena crkvenim potrebama. U tome su posebno

sudjelovali vjernici iz Mošćenice, predvođeni Andrijom Mikulićem, a također i vjernici iz Siska. Velik je doprinos dao Ivan Sečen, starješina crkve u Dugoj Resi, koji je zajedno s Vladom Dragašom napravio podove i izradio drvenariju.

Novi je molitveni dom svečano otvoren 19. rujna 1971., a svečanu je propovijed održao dr. Josip Horak, tadašnji predsjednik Saveza. Petrinjska crkva organizirala je i prigodnu sedmodnevnu evangelizaciju.

Andrija Mikulić i Samuel Sjanta ispred nove crkvene zgrade u Petrinji, 1971.

NOVO LICE CRKVE 1971. – 1991.

Vjernici ispred nove crkvene zgrade u Petrinji, vjerojatno na dan otvorenja 19. 9. 1971. Prvi slijeva (stoji) David Ogrizović, u sredini (drži Bibliju) Jovo Jekić.

Ni crkva u Petrinji nije bila pošteđena kriza i iskušenja. Iscrpljenost vodećih vjernika oko aktivnosti kupnje i renoviranja zgrade dovela je još u tijeku radova na adaptaciji zgrade do stanovitih međusobnih prijepora. Premda su nesuglasice vremenom izglađene, posljedice su još dugo opterećivale međusobne odnose. U tom je smislu Franjo Klem, tadašnji sekretar Saveza baptističkih crkava, naveo u svome pismu od 3. 9. 1971. značajnu zamjedbu, koju je važno istaći jer ona prelazi značaj izolirane lokalne situacije: »Želim Vam obilan Božji blagoslov prilikom otvaranja i dobar start na početku rada u novom Domu. Ujedno napominjem, da, ako želite konstantan napredak i blagoslov da u taj novi dom uđete sređenih unutarnjih prilika i odnosa. Ako to nemate, onda je uzalud uloženo toliko novaca u ovu divnu zgradu. Gospod da bude s Vama!«

Nekako istodobno s ovim ovim događanjima dolazi i do promjena u vodstvu crkve. Crkveni odbor predvodi od siječnja 1971. David Ogrizović. Iste će godine Bjelisovi otići u inozemstvo. Također će u prosincu 1971. i sisački propovjednik Sjanta, koji je bio od početka uključen u projekt nove petrinjske crkvene zgrade, preseliti u Čakovec. Inače, svi dosadašnji sisački pastori bili su neposredno uključeni i u rad u Petrinji, kao i u obližnjoj Mošćenici; pored spomenutih Klema, Vlašića i Sjante, djelovali su nakon njih Josip Doračić,

Stevo Vuletić, Slobodan Marković te, nakon 1991., Ivan (Ivica) Doračić i Miloš Komanović koji je na službi i danas. Od ostale vodeće braće početkom 1970-ih treba spomenuti Milanka Ogrizovića, Miju Dragaša, poslije i Vladu Dragaša i Ivana Pucovića, te Jovu Jekića. Jekić će i dalje ostati starješinom, no on tada već ulazi u poznije godine i sve se više povlači iz vođenja crkve. Poslije 1971. propovjedničku službu u crkvi obavljali su J. Jekić i D. Ogrizović, a povremeno i Milanko Ogrizović, kao i Mijo i Vlado Dragaš.

Oko 1980. David Ogrizović potpuno preuzima vođenje bogoslužja i vodstvo crkve, a 10. studenoga 1985. ordiniran je u Petrinji za pastora i starješinu crkve. Uz njega su u crkvenom odboru djelovali Ivan Pucović i Vlado Dragaš.

Crkveni je rad u tim godinama, u vrijeme kada se u negdašnjoj Jugoslaviji počeo osjećati demokratski povjetarac i veća vjerska sloboda, bio obilježen živahnošću i mladošću. Crkvi su pristupali mladi ljudi i novi obraćenici koji su dolazili izvan crkvene tradicije. Od 1984. do 1991. održavale su se u Malinovoj svakotjedne kućne grupe gdje se molilo i proučavalo Bibliju. Vodila ih je Mira Dragaš, uz pomoć Samuela Dragaša, Mirjane Obradović, Desanke Obradović i Vlade Dragaša.

Dana 29. srpnja 1990. petrinjsku i grabovačku crkvu zadesila je tragedija: na povratku s evangelizacijske kampanje u Grčkoj poginuli su u prometnoj nesreći omladinci i omladinke, upravo članovi ove kućne grupe: Samuel Dragaš, Mirjana i Desanka Obradović iz Petrinje te Petar Šteković iz Grabovca. Njihove roditelje i ukućane krijepila je vjera da je Gospod ove mlade pozvao natrag k sebi, ali je bol zbog rastanka bila velika.

Crkva je nastavila rad u molitvi, učenju, slavljenju – sve do jeseni 1991. kada je rat ponovno stigao na ove prostore. Božje se djelo, međutim, širilo i ni rat ga nije mogao zaustaviti.

DOMOVINSKI RAT I PORACE

Prve naznake rata u Petrinji osjećaju se već 1990. kada se u kolovozu pojavljuju prve barikade na cesti Petrinja – Jabukovac. JNA i paravojske formacije poduzimaju opći napad na Banovinu u ljetu 1991. Tada su uništeni objekti u kršćanskom kampu »Zelena dolina«, u obližnjim Kraljevcima. Nakon teških borbi Petrinja pada u ruke agresora 21. rujna iste godine. Većina je Petrinjaca otišla u prognostvo, njih oko 20 000, a s njima i članovi crkve, obitelji Dragaš, Ogrizović i Pucović. Nekolicina je ipak ostala u okupiranoj Petrinji: Sava Obradović s kćerkom Marijom, Jovo Jekić i njegova kćerka Ankica, Marica Vujaklija, Ana Pucović te Mira Dražić, koja se u Petrinju vratila 1992. Oni su održavali sastanke po kućama, ali ne u Gajevoj 14. Crkvena je zgrada bila oštećena u ratu i devastirana. Sastanci su se stoga najčešće održavali kod Save (Seje) Obradović. Tijekom rata u Petrinji je umrla Ana Pucović.

Dr. Branko Lovrec intervjuira Jovu Jekića nakon vraćanje Petrinje pod hrvatski suverenitet, kolovoz 1995.
Na slici i Ankica, Jovina kćerka

Pastor David Ogrizović u devastiranoj i išaranoj crkvi, kolovoz 1995.

Uskoro se po oslobođenju Petrinje u vojno-redarstvenoj akciji »Oluja« 6. kolovoza 1995. vraćaju u Petrinju izbjegle obitelji. Već nekoliko dana po završetku »Oluje« dr. Branko Lovrec, predsjednik Saveza baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj, želio je doznati u kakvu je stanju petrinjska crkvena zgrada. Morao je u prostoriju ući kroz prozor, jer su ulazna vrata bila zavarena iznutra. Unutrašnjost je bila devastirana, a prednji zid išaran uvredljivim grafitima. U jesen 1995. u Petrinju se vraća obitelj Dragaš (Mira, Vlado i njihova kćerka Danijela) te Ljubica (rođ. Jekić) i Zdravko Božiček. Vraća se i obitelj Davida Ogrizovića, a postupno i obitelj Pucović. Crkvena se zgrada počinje obnavljati. Uz pomoć vjernika iz zemlje i inozemstva, posebice baptista iz Indiane (SAD), obnova je pod vodstvom pastora Ogrizovića uspješno privedena kraju. Obnovljena crkvena zgrada svečano je otvorena 17. prosinca 1995. Otvaranju su nazočili brojni gosti, kao i građani Petrinje. Uz pastora Davida Ogrizovića, na svečanosti su govorili dr. Davorin Peterlin i dr. Branko Lovrec, tadašnji predsjednik Saveza.

Već 1997. obnovljena petrinjska baptistička crkva broji 27 članova i četrdesetak prijatelja crkve. Sve se više uviđa da je postojeća crkvena zgrada, iako obnovljena, neprikladna za veća okupljanja. Zgrada je usto već i stara i vlažna. Petrinjci stoga traže mogućnost izgradnje novoga molitvenog doma, ali u početku bezuspješno.

NAJNOVIJE DOBA I IZGRADNJA NOVE CRKVE NE ZGRADE

Krajem 1990-ih i početkom 2000-ih doći će do promjena u vodećim strukturama crkve. U siječnju 1997. doseljuju se u Petrinju Miroslav Nadaždi i David Berlančić iz Sirača. U Petrinji žive preko tjedna, no vikendima se vraćaju u Sirač i pohađaju svoju matičnu crkvu. Krajem ljeta 2000. obitelj Nadaždi definitivno se preseljava u Petrinju. Miroslav Nadaždi zajedno se sa suprugom Martom i sinom Danielom odmah uključuje u život i rad crkve u Petrinji te se počinje aktivno zauzimati za rast i napredak crkve.

Crkva u Petrinji prolazila je u poratnom razdoblju također kroz jednu od kriza u vodstvu crkve i međusobnim odnosima, ali je u petrinjskoj crkvi uvijek bilo predanih vjernika, spremnih na službu u crkvi i služenje svojim bližnjima. Stoga crkva unatoč problemima i iskušenjima opstaje te iz poteškoća izlazi obnovljena i ojačana. U travnju 2003. crkvena je skupština donijela Statut BC Petrinja, a potvrđen je i dotadašnji pastor s crkvenim odborom. Međutim, pastor Ogrizović u kolovozu 2003. podnosi neopozivu ostavku, a vodstvo petrinjske crkve preuzima odbor na čelu s Miroslavom Nadaždijem.

Dana 6. studenoga 2005. u petrinjskoj su crkvi ordinirani novi đakoni: Miroslav Nadaždi i Vasilj Cvikić. U crkvenom odboru danas (2010.) djeluju: Miroslav Nadaždi (voditelj), Vasilj Cvikić (tajnik), Ivan Kendel (blagajnik) te članovi Jovan Turajlić i Božidar Knežić.

Danas (travanj 2010.) petrinjska crkva broji 44 člana, uz četvero djece i 13 nečlanova, posjetitelja crkve, među kojima je šestero mladih. Tijekom svih prijašnjih desetljeća brojni su članovi odselili, mlađi su odlazili na školovanje i posao u druga mjesta, neki su stariji vjernici

preminuli – ali uvijek se dolazili i obraćali se Bogu novi članovi. Kako Petrinjci navode, »već 70 i više godina Bog se očituje u ovome gradu, gleda nas svojim okom, obasjava licem i milostiv nam je«.

Inicijativa o gradnji nove crkvene zgrade ponovno je aktivirana, ovaj puta uspješno. Gradilište za novu crkvenu zgradu poklonjeno je crkvi u rujnu 2004., a do ožujka 2008. ishođene su sve potrebne dozvole. Usporedno s pripremom dokumentacije tekli su i radovi na pripremi gradilišta. U veljači 2007. dogotovljeni su radovi na čišćenju i pripremi, a prva faza izgradnje započela je u ožujku 2008. godine. Sve je teklo iznenađujuće dobro te se već u lipnju 2009. započelo s oblaganjem krova limenim pokrovom. Potom su nastavljani ostali radovi na unutarnjemu i vanjskome dovršenju objekta. Prema riječima M. Nadaždija, Gospodin »je bio taj koji je imao svoju volju, svoj novac i svoje ljude i čitavo vrijeme izgradnje ostao sam zadivljen i ushićen njegovom prisutnošću među nama«.

Nova crkvena zgrada nakon postavljenoga krovnog pokrova, lipanj 2009.

Danas petrinjski vjernici mogu puni kršćanskoga oduševljenja spremno pogledati naprijed, radujući se velikim mogućnostima rada u novim i boljim uvjetima. Ali oni se istodobno mogu i trezveno osvrnuti unatrag, na proteklih preko 75 godina, učeći se i gradeći na uspjesima, blagoslovima ali također i na iskušenjima i bolnim iskustvima kroz koja su prolazili – imajući uvijek u vidu da je svrha njihova postojanja *razglasiti silna djela Onoga koji ih pozva iz tame u čudesno svoje svjetlo!* (1 Pt 2,9).

Miroslav Nadaždi, današnji voditelj BC Petrinja

Ovo je sažetak većega prikaza kratke povijesti petrinjske baptističke crkve koji se planira objaviti u knjižici. Autor zahvaljuje petrinjskim vjernicima koji su svojim priložima i sjećanjima obogatili ovaj prikaz. Građu su prikupljali Mira i Irena Dragaš. Također su svoje priloge poslali i Ankica Bjelis, Miroslav Nadaždi, Domagoj Krvavica, a vrijedne informacije i zamjedbe pružili su Dane Vidović, Davorin Peterlin, Stevo Dereta i Željko Mraz. Đuro Marković iz Kanade još je prije poslao dragocjene podatke i fotografije o negdašnjoj detroitskoj baptističkoj crkvi. Neke je fotografije također ustupila i »Duhovna stvarnost« iz Zagreba. Veći dio teksta temelji se na arhivskoj građi Saveza baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj, na saznanjima iz dostupne literature te na zapisima iz negdašnjih baptističkih periodičkih publikacija.

Prva omladinska konferencija u Hrvatskoj nakon Drugoga svjetskog rata Grabovac 1947.

U Grabovcu na Banovini (tada pod imenom Banija) održana je prvoga svibnja 1947. prva omladinska konferencija poslije Drugoga svjetskog rata, a koji je imala širi, svehrvatski značaj. O tome skupu ne postoje zapisi, jer baptistička periodika u to vrijeme nije izlazila. Sačuvano je, međutim, nekoliko fotografija i još su donekle svježja sjećanja pojedinih učesnika s te konferencije koji su tada bili još vrlo mladi.

Stoje (slijeva nadesno): Ivan Honda Bahnik iz Golubinjaka (otac Zdenka Bahnika), Miloš Opačić (?) iz Luščana (okolica Grabovca), Nepoznat 1, Nepoznat 2, Josip Horvat (?) iz Puščina, Drago Šestak (?), Jakov Dobutović iz Andrijaševaca, Lujo Plažanin iz Sirača, Ivan Berlančić iz Sirača, Danijel Bauman iz Sirača;
Čuče: Jozo Ivanović iz Vladimirevaca, Marko Dobutović iz Andrijaševaca (Jakovljevićev brat), Josip Mađar iz Šida.

Konferenciju je organizirao daruvarski baptistički propovjednik Franjo Klem. Učesnicima je napomenuto da ponesu visoke cipele i deke, jer je proljeće te godine bilo pro hladno. Na konferenciju se satima putovalo sporim vlakovima (»čiro«) loženim na ugalj, koji su stajali na svakoj stanici. Kompozicije su bile sastavljene od stočnih vagona s ugrađenim drvenim klupama, uz pridodanih nekoliko putničkih vagona, ali s razbijenim staklima kroz koja je ulazio dim iz lokomotive i peckao oči. Dugo se putovalo, presjedalo iz vlaka u vlak i čekalo, ali išlo se vedro i radosna srca.

Zdenko Bahnik, danas član Baptističke crkve u Rijeci, pružio je neka zanimljiva sjećanja o toj konferenciji, a priložio je i vrijednu fotografiju tadašnjega glazbenog sastava koji je vodio pjesme. Identificirao je i većinu učesnika sa slike. Z. Bahnik bio je tada četrnaestogodišnjak, a samo im je do polazne stanice vlaka u Daruvaru trebalo hodati dva sata pješice iz Golubinjaka. Kako Z. Bahnik navodi, na konferenciji su se pjevale uglavnom pjesme iz baptističke pjesmarice »Pjesnik vjere« (1925. i 1937.). Sjeća se tada popularnih pjesama: *Tebe Boga hvalimo, Kako dobar nam je Isus, Slušajmo sad pastirov glas, Da l' si već očišćen, Tam' kod tebe Isuse, Bog jeste ljubav, O Isuse vrijedan si*. Naročito su bile popularne pjesme *Kada naše čete, Rado svjedočit ću, Svaki čovjek koji traži sreću* i druge.

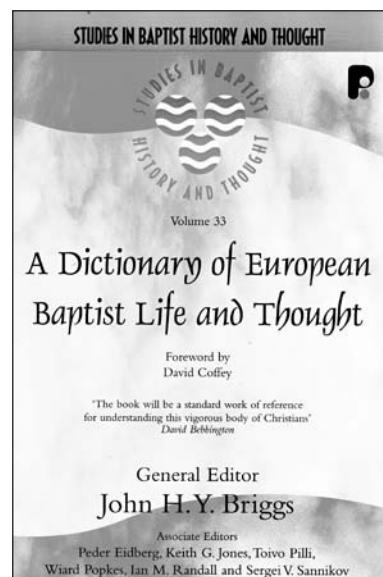

Ostale dvije sačuvane fotografije s konferencije prikazuju učesnike na skupu, zajedno sa sviračima.

IZBOR IZ RECENTNE HRVATSKE PROTESTANTIKE

JOHN H. Y. BRIGGS. *A Dictionary of European Baptist Life and Thought*. Milton Keynes i dr., Paternoster & IBTS of EBF, 2009., str. XXIV+541+(21). Edicija »Studies in Baptist History and Thought«, sv. 33.

Dugogodišnji leksikografski projekt Europske baptističke federacije i Međunarodnoga baptističkog teološkog fakulteta u Pragu djelomično se ostvario izdavanjem opširnoga prvog sveska leksikona. Knjiga donosi pregled baptističke povijesti po zemljama, prikaz baptističke crkvenosti, nauka i životne prakse. Drugi svezak, koji je u pripremi, prikazat će pojedine baptističke ličnosti, važne za početke i razvoj baptizma u pojedinim zemljama. Od hrvatskih autora sudjelovali su u prvome svesku Davorin Peterlin (Povijest ETF Osijek) i Ruben Knežević (Povijest baptizma u Hrvatskoj i Sloveniji).

Kairos. Evanđeoski teološki časopis. Godina 4, Br. 1 (2010). Glavni urednik Stanko Jambrek. Zagreb, Biblijski institut. Tema je broj: »Biblija, Riječ Božja«. Nakon uvodnoga članka P. Kuzmiča, *Biblija: Božja riječ u ljudskim rukama*, objavljeno je unutar rubrike »Rasprave« šest izvornih znanstvenih članaka (C. Constantineanu, *Autoritet Svetog pisma kao Riječi Božje*; K. Brackett, *Jasnoća Pisma: pretpostavka, načelo ili iluzija*; R. Kerovec, *Hermeneutičko poimanje Božje riječi u kontekstu teologije stvaranja*; E. Budiselić, *Kritički osvrt na parabole o kvascu i gorušičinom sjemenu ...*; D. Peterlin, *Želudac, ruke, noge ... Jedinstvo kršćana i drevni topos tijela i udova*; S. Jambrek, *Biblija u vrijeme reformacije*) te jedan esej iz područja biblijskog prevoditeljstva (D. Berković, *Biblija je umjetnina! A gdje je umjetnik?*). U »Prilozima« se donosi prijevod čikaških izjava o nepogrešivosti, tumačenju i primjeni Biblije, a časopis je zaključen prikazima nekoliko knjiga.

ZLATNA ZRNCA IZ GRČKOGA NOVOG ZAVJETA

Piše: Nela Horak-Williams

Bogatstvo grčkog leksika u opisu događaja Pedesetnice

Djela apostolska 2,1-13

Kad se ispunilo vrijeme (συμπληρώω – značajno vrijeme za izvršenje Božjega plana, bili su svi zajedno na istom mjestu (u kući, a ne u Hramu), s istom svrhom.

Kad iznenada: odjekujući zvuk, jeka, »huka mora« u Lk 21,25 – nošen snažnim vjetrom (πνοή, πνεῦμα = dah, duh, vjetar). Zvuk silovitoga puhanja koji zanosu prema naprijed – nešto natprirodno. Bilo je to odabrano sredstvo očitovanja Duha Svetoga njihovu osjetilu sluha, a potom i osjetilu vida: ognjeni jezici. Bila je to pojava poput ognja; najprije u cjelini pa se razdijelila (množina) u raznim pravcima i svaki je dio sjeo (jedinina) na svaku osobu.

I taj vidljivi znak nakon onoga slušnog – oba kao pokazatelji više stvarnosti. Vatra je za Židove uvijek bila najpodobniji simbol Božje prisutnosti (Izl 3,2; Pnz 5,4).

»I svi se ispuniše Duhom Svetim te stadoše govoriti drugim jezicima ...« (2,4). Govorili su jezicima koje prije nisu naučili, ne svojim materinjim jezicima, ali ipak bili su to pravi jezici. Ne nesuvisli govor, jer su ih ljudi iz drugih zemalja razumjeli.

Bilo je to treće čudo nakon one iznenadne huke i pojave ognjenih jezika – znak da je nastupilo doba Duha Svetoga ne za one koji vjeruju, nego za nevjernike (1 Kor 14,22).

»... kako im je već Duh davao zboriti.« (2,4) - Imperfekt u izvorniku (ἔδίδου = davao) otkriva da je to Duh davao ne svima najednput, nego na svakoga pojedinog (»jedan po jedan«).

»Iako su svi bili u istome, na molitvi, iskustvo Boga u koje su sad ušli nije usvajanje grupnoga mišljenja, nego izostravanje osobnih odnosa. Otkrili su da Bog radi s pojedincima, a ne s masama. On dolazi svakomu od nas. Jedinstveni si pojedinac ... « (Eugene H. Peterson, *Conversations*).

Zanimljiva je riječ ἀποφθέγγεσθαι = zboriti (u NZ samo još u r. 14 i u Dj 26,25). Prema rječniku to znači govoriti otvoreno, glasno i jasno, razumljivo i shvatljivo, proglasiti, svečano govoriti, proročki uzvišeno, oduševljeno (ali ne ekstatično). Slika u svakodnevnoj svjetovnoj upotrebi te riječi – kad kolut broda udari o greben.

To izricanje nije bilo po njima, nego je to bio dar i nadahnuće Duha Svetoga – καθώς = po mjeri i načinu kako im je Duh davao.

»To krštenje Duhom Svetim dogodilo se jedanput zauvijek, dok je ispunjavanje Duhom Svetim bilo iskustvo koje se ponavljalo.« (F. Bruce, *Commentary on the Book of Acts*).

Tako su Židovi dijaspori kao i pobožni (ne puki znatiželjnici) ljudi koji su kolektivno predstavljali sve narode svijeta, mogli čuti navještaj divnih Božjih djela na svome jeziku. Razumjeli su diljem cijeloga Jeruzalema svoj vlastiti jezik, da netko njime govori.

Četiri različita glagola u izvorniku (rr. 6, 7, 12) imperfektom grafički opisuju njihovu zbunjenost i čuđenje – bili su izvan sebe u čuđenju koje je raslo i raslo. Kako sad ti Galilejci koji nisu baš jaki na jeziku, pokazuju sada izvanredne lingvističke sposobnosti? Nisu bili u nekom duhovnom transu, ekstazi, nego u realnome svijetu činjenica: iznenađeni da je svatko, tako daleko od svoje domovine (r. 8) mogao prepoznati svoj vlastiti materinji jezik iz ustiju neukih Galilejaca. Nešto čudesno ali i realno ...

Tako se na Dan Duhova dogodilo nešto sasvim suprotno Babilonskoj kuli (Post 11,1-9). Ondje je bilo opisano čovječanstvo raspršeno zbog neposlušnosti, a sada se pokazuje usitnjenost koja je prevladana jedinstvom – obnovljena je sposobnost komuniciranja.

Smije li baptist biti članom uredništva katoličkoga teološkog časopisa?

U prošleme smo broju pisali o pokretanju hrvatskoga izdanja *Conciliuma*, respektabilnoga međunarodnoga teološkog časopisa, čije hrvatsko izdanje objavljuju dvije izdavačke kuće, *Ex libris* iz Rijeke i *Synopsis* iz Sarajeva. *Concilium*, pokrenut prije gotovo pet desetljeća, nastoji doprinosti dijalogu crkve s društvom, ali isto tako teži ostvarivanju međucrkvengoga i međukonfesionalnog dijaloga. U tom je smislu časopis ciljano namijenjen čitateljima različitih svjetonazora i vjeroispovijesti. Urednici su časopisa Zoran Grozdanov u ime *Ex librisa* (Grozdanov je inače član Baptističke crkve u Rijeci) te, u ime *Synopsisa*, katolički teolozi s Franjevačke teologije u Sarajevu Alen Kristić i Entoni Šeperić.

Neposredno nakon izlaska drugoga broja hrvatskoga izdanja *Conciliuma* objelodanjen je i prvi broj hrvatskoga prijevoda međunarodnoga teološkoga časopisa *Communio*, koji je 1972. osnovala skupina teologa koja se odijelila od *Conciliuma*. Časopis *Communio* više je smjerao na (katoličku) crkvenost, za razliku od *Conciliuma* koji se nije ustručavao teološki se suočiti i s gorućim etičkim i političkim pitanjima na svjetskom nivou. Akademski je svijet ove časopise percipirao kao međusobno nadopunjujuće, ne vrjednajući jednoga nauštrb drugog, koji su svojim različitim pristupima obogaćivali a nikako rascjepkavali svjetsku teološku misao.

Međutim, u uvodniku prvoga broja hrvatskoga izdanja *Communio* urednik Ivica Raguž osvrće se na nedavno pokrenuti *Concilium*, karakterizirajući ga »teološki irrelevantnim časopisom« koji ustrajava u »isključivo horizontalnoj dimenziji Crkve«. Ova neodmjerena konstatacija gotovo je sablaznila teološke krugove u Hrvatskoj (kako katoličke, tako i protestantske), a prijeti i međunarodnim teološkim skandalom. Premda Raguž u svome uvodniku nastoji svoje konstatacije obrazložiti »horizontalnom« koncepcijom *Conciliuma* (kojim mu određenjem Raguž izričito imputira shvaćanje crkve kao demokratske i nehijerarhijske zajednice, podložne ljudskom modeliranju i posadašnjenju), nekoliko će dana poslije (*Jutarnji list*, 29. 5. 2010.)

biti mnogo izričiti: »...neviđeno je do sad u povijesti katoličkih časopisa, a to je *Concilium*, da ga pokreće jedan pripadnik protestantske crkvene zajednice, a to je gospodin Zoran Grozdanov. Dakle, jedan protestant pokreće *Concilium* s nakanom da širi duh Koncila, da reformira Katoličku crkvu. Koje li ironije! Da to pokuša kojim slučajem katolički teolog s protestantskim časopisom, bilo bi to proglašavano vrhuncem netolerancije. Stoga se pitam tko je tu sada otvoren ili zatvoren i koje su zapravo namjere gospodina Grozdanova, nakladne kuće *Ex libris* i hrvatske redakcije *Conciliuma*«.

Urednik Raguž zaboravlja međutim da je Zoran Grozdanov predstavnik nakladničkoga poduzeća koje je *Concilium* pokrenulo kao sunakladnik, a nije dakle eksponent neke crkve ili crkvene institucije; stoga je u ovom kontekstu njegovo vjersko opredjeljenje irelevantno. Prešućuje također da je Grozdanov samo jedan od urednika, uz ostala dva spomenuta katolička teologa. Konačno, hrvatsko izdanje *Conciliuma* u cijelosti je prijevod međunarodnoga izdanja. Zar i prevoditeljima treba prebrojavati dogmatska krvna zrnca?

Nije ovo ni prvi slučaj u hrvatskim katoličkim teološkim časopisima da je netko od protestanata bio članom uredništva. Štoviše, *Kršćanska sadašnjost* objavila je svojedobno i nekoliko respektabilnih stručnih teoloških izdanja upravo u suradnji (autorskoj i uredničkoj) s protestantima, baptistima i pentekostalcima.

Ukoliko hrvatski katolici i protestanti doista žele zaživjeti vrjednute onoga ekumenizma koji će se izdići ponad kurtoaznih svećarskih i prigodnih susreta, tada bi ravnopravan teološki dijalog trebao biti prvom stepenicom na putu takvih stremljenja. Stoga je poželjna svaka zauzeta suradnja u inače kod nas relativno skromnom širenju i produbljivanju teološke misli. Protestantski teolog u katoličkom uredništvu ili katolički teolog u protestantskom uredništvu – nisu li oba kršćanski teolozi koji imaju što reći današnjemu svijetu koji sve više ignorira Crkvu, bez obzira kojim se ona denominacijskim bojama profilirala? (Ruben Knežević)

Krajem ožujka ove godine Daniel K. MacKenzie, pastor Baptističke crkve u Dubrovniku, objavio je e-mail okružnicu u kojoj se kritički osvrnuo na knjigu C. P. Wagnera, nedavno objavljenu u hrvatskome prijevodu. Njegova je kritika naišla je na oštru protukritiku predstavnika nakladnika te na različite komentare ostalih učesnika u raspravi. Za čitatelje »Glas Crkve« Daniel MacKenzie priredio je sažeti osvrt na knjigu. Spremni smo objaviti i argumentirana suprotna mišljenja, predložena u akademskom i dijaloškom tonu.

Novo apostolsko doba? Osvrt na knjigu

(C. Peter Wagner, *Crkva koja se mijenja: kako Bog vodi svoju crkvu u budućnost*, Zagreb, Kršćanski centar »Riječ Života«, 2010).

Daniel K. MacKenzie

U prvom poglavlju Wagner izlaže svoju osnovnu tezu da je 2001. počelo Drugo apostolsko doba kao rezultat barem 100 godina procesa »Nove apostolske reformacije« koja je, prema Wagneru, potakla prepoznavanje djelovanja službe apostola u tijelu Kristovu i danas (v. str. 13.). Wagner argumentira da se dolazak ovoga razdoblja apostola može usporediti s prelaskom iz Staroga u Novi savez koji je Isus opisao usporedbom o starim i novim vinskim mjehovima (Mt 9,14-17; v. str. 16-17.). Otpor tomu prelasku pružaju nepomazani duhovni vođe starih mjehova koji su pod utjecajem zloga demonskog duha kolektivne religije i koji se boje što bi mogli izgubiti ako se promijeni *status quo* (str. 18-23.). O tim nepomazanim vođama i njihovim sljedbenicima Wagner kaže: »Veliki broj ljudi odabrao bi ostati u starim vinskim mjehovima i za njih je to dobar odabir. Bog ih ljubi i On će ih blagosloviti. Ali ustupak za ustupak: oni neće primiti novo vino.«

O promjenama koje donosi drugo apostolsko doba Wagner govori od drugoga do devetog poglavlja. Neke od znamenitih promjena prema Wagnera jesu:

1. Crkvom će (a s vremenom, čini se, i svijetom; v. str. 85. i 86.) vladati apostolske mreže i smanjit će se utjecaj tradicionalnih denominacija koje imaju krive strukture za primanje »novoga vina«. Kada crkve prihvate autoritet apostola koji djeluje na njihovu području i počnu ga financijski podržavati (v. str. 39. i 91-92.), započet će temeljita preobrazba društva, djelomice i zbog veće razine sukoba s poglavarstvima tame za koje su »generali apostoli« sposobni (str. 111.).

2. Pri zaredivanju u crkvene službe više neće biti presudno teološko obrazovanje, nego opremljenost za službu (v. str. 129.). Nastat će novi oblici obrazovanja i opremanja voditelja gdje neće biti najvažnije stečeno znanje, nego »udjeljivanje« pomazanja za službu (str. 132.) i gdje će daleko veći naglasak biti na praksi umjesto na teoriji (str. 133.). Wagner neargumentirano tvrdi da obrazovaniji ljudi lakše upadnu u kritičizam te govori protiv stvaranja kritičkoga uma kao uobičajne želje akademskih institucija (str. 119.). Ipak, naposljetku, Wagner pomalo nedosljedno ustvrđuje: »Kada to kažem, ne smijem nikada umanjiti potrebu za odličnim biblijskim i teološkim temeljima za svakog službenika« (str. 133.).

3. Doktrinarna će bremena biti mnogo manja tako da je Bog već podigao jedne apostole koji ne vjeruju u Trojstvo te druge koji ne vjeruju u nepromjenjivost Božju (kao i sam Wagner koji otvoreno prihvaća tzv. otvoreni teizam). Smanjena doktrinarna bremena omogućit će veći užitek u životu, jer ćemo se manje brinuti oko ispravnoga tumačenja Riječi (str. 145.). Priznaje da nam Bog daje neke »apsolutne vrijednosti« (zašto »vrijednosti«, a ne »istine«?) kao što su postojanje Boga, integritet Pisma, Isusova smrt i uskrsnuće te postojanje neba i pakla (str. 142.). Kaže da ih ima još, ali ne toliko koliko su ih imali stari vinski mjehovi, tj. tradicionalne denominacije. Prema Wagneru, većinu doktrina ne treba uzeti kao apsolute, nego treba shvatiti da su to samo ljudski zaključci i dedukcije koje ne moraju biti točne. Budući da ne postoji središnja apostolska agencija, kaže kako će različite apostolske mreže imati drugačiji set apsoluta (str. 142.). Iako kaže da doktrinarna bremena trebaju biti mnogo lakša, nedosljedno tome pokazuje veliko nezadovoljstvo spram klasičnoj reformiranoj teologiji (str. 146-147. i 164-166.).

Wagner nigdje jasno ne definira nove apostole koje Bog podiže, niti govori jasno o tome kako ih razlikovati od lažnih (2 Kor 11,1-15 i Otk 2,2). O apostolima govori kao o pojedincima kojima je »Duh Sveti podario mjeru duhovnog autoriteta« te o tome da je autoritet glavno obilježje koje razlikuje apostola od drugih članova Kristova Tijela (str. 33.). Autoritet novih apostola pokušava biblijski utemeljiti podsjećajući nas na biblijske retke u kojima se biblijski apostoli pozivaju na svoj autoritet. Tako navodi 2 Iv 10; 2 Sol 3,14; 2 Kor 10,8; Dj 15,13 i Dj 15,19 (str. 34.). To nam pokazuje da je zapravo autoritet »novih apostola« prema Wagneru paralelan autoritetu Svetoga Pisma, premda on to nigdje izričito ne tvrdi. Izričito pak tvrdi da je apostolsko pomazanje potrebno kako bi se zajednice pokrenule u »Bogom određenu sudbinu« (str. 75.). Kao dokaz da Bog želi apostole i danas navodi tri biblijska retka (Ef 4,11; Ef 2,20 i 1 Kor 12,28) i toj temi posvećuje niti dvije pune stranice.

Iz predgovora kojeg je napisao Damir Šičko Alić i u kojemu hvali Wagnerovu knjigu, kao i iz činjenice da je i sam član i »apostol za Hrvatsku« »Internacionalne koalicije apostola« (»International Coalition of Apostles«) kojoj je Wagner suosnivač, implikacija je prijevoda knjige na hrvatski jezik jasna: trebali bismo svi napustiti svoje denominacije i podvrći se vodstvu Damira Šička Alića kao apostola Hrvatske želimo li primiti »novo vino« (dobiti apostolsko pomazanje), doživjeti probuđenje i preobrazbu društva u svojoj zemlji te tako ispuniti svoju »Bogom određenu sudbinu«.

S obzirom da Wagner uglavnom opisuje promjene bez nuđenja suvislih argumenata o potrebi i koristi promjena za koje se zalaže, ne odgovara na poznate primjedbe i ne uzima u obzir najjače argumente protiv tih promjena te također uokviruje svoju knjigu optužbom da su oni koji se suprotstavljaju spomenutim promjenama što ih donosi »novo apostolsko doba« ljudi koji žive u strahu i koji su pod utjecajem zlog »duha kolektivne religioznosti«, smatram da je jedina korist njegova djela u tome što nam pomaže bolje razumjeti metode i stavove »Nove apostolske reformacije«.

»Studij teologije trajno mijenja život«

Razgovor s Enohom Šebom, tajnikom Teološkoga fakulteta »Matija Vlačić Ilirik«

Enoh Šeba ispred »Zida hrvatskih protestanata i heretika« u istarskoj Aleji glagoljaša

• **Danas te naša crkvena i teološka javnost uglavnom percipira kao tajnika Teološkoga fakulteta »Matija Vlačić Ilirik«. Kako je došlo do tvoje suradnje s ovim fakultetom?**

Do suradnje je došlo nedugo nakon što je SBC u RH postigao dogovor s drugim osnivačem Fakulteta, Evangeličkom crkvom, o konkretnijem i odlučnijem angažmanu na restrukturiranju ustanove i trajnijem ulaganju u teološko obrazovanje na Fakultetu gdje su barem dio svojeg obrazovanja stekli i mnogi iz baptističkoga crkvenog kruga. Budući da sam u tom trenutku imao više od šest godina iskustva rada u neprofitnom sektoru, određenu teološku naobrazbu i volju da pripomognem očuvanju i unapređenju institucije koja je unatoč relativno lošem stanju i dalje uživala ugled u akademskim krugovima, došlo je do toga da me Senat Fakulteta postavi na mjesto tajnika.

• **Pored tajničkoga posla, angažiran si i kao predavač iz nekih predmeta?**

Redovito predajem tek kolegij Metodologija znanstvenog rada gdje poučavam studente prve godine kako pristupiti teološkoj građi, kako se služiti različitim istraživačkim pomagalima te kako pisati znanstvene radove. S obzirom da je riječ o brucšima, imam na taj način i neposredni uvid u njihove procese prilagodbe na režim studija, na studentsku zajednicu i na teologiju kao žarište njihova zanimanja. Kako većina njih dolazi na fakultet neposredno nakon završetka srednjoškolskog obrazovanja, za mnoge od njih to su velike promjene, pa biti dobar predavač znači i

Enoh Šeba rođen je 1974. u Pakracu, a odrastao je u Daruvaru gdje je pohađao tamošnju baptističku crkvu i bio kršten 1991. Nakon završetka matematičke gimnazije, upisao je Evanđeoski teološki fakultet u Osijeku. Godine 1997., po završetku studija, seli u Zagreb gdje se oženio i počeo raditi kao tajnik Studentskoga evanđeoskog pokreta. Na tom poslu ostaje do 2003., a od godine 2004. tajnikom je Teološkoga fakulteta »Matija Vlačić Ilirik«. Sa suprugom Anom ima dvoje djece, Magnara (9) i Idu (7).

uočavati s kakvim se poteškoćama oni suočavaju te im maksimalno pomoći.

• **Uže je područje tvoga znanstvenoga interesa praktična teologija. Kako je došlo do toga interesa: zbog zapostavljenosti istraživanja toga područja u domaćoj protestantskoj misli ili postoje i još neki razlozi?**

U suvremenoj protestantskoj misli na našim prostorima nema dokaza o značajnijem akademskom bavljenju praktičnom teologijom. Teško je reći zašto je tako, ali imam dojam da se na te discipline, barem u nekim krugovima, gleda kao na »drugorazredne« – kao da bi biblijski studiji ili sustavna teologija bili važniji. S druge pak strane, često se praktična teologija zapostavlja i od strane onih koji se bave konkretnim crkvenim radom na terenu, jer se »tu nema o čemu filozofirati«. Tako se u praksi događa da se u crkvama nekritički ponavljaju stari obrasci djelovanja ili, što je često još gore, kopiraju pristupi kojima se koriste još raznorazni »misionari« bez ikakve svijesti kakva se teologija nalazi u podlozi takvog načina djelovanja i kakve su krajnje implikacije. Uvjeran sam da neki pastori zapravo imaju vrlo malo informacija o tome kako bi im akademsko proučavanje praktičnih teoloških područja, primjerice pastoralnoga savjetovanja ili društvenog angažmana crkve, moglo proširiti obzore i ponuditi nove odgovore i opcije.

• **Započeo si specijalizaciju iz toga područja ...?**

Da, radim i na svome magisteriju pri Međunarodnome baptističkom teološkom fakultetu (IBTS) u Pragu. Glavni je predmet mojega zanimanja komunikacija kršćanske poruke u svijetu gdje se nalazimo. Na globalnoj razini, očito je da nešto nije posve u redu s načinom kako kršćani komuniciraju, jer se čini da odaziv nije uvijek najbolji. Isto tako, može biti da preispitivanju valja podvrgnuti i ono što se tradicionalno smatra »porukom«. Na našoj »lokalnijoj« razini zanima me zašto se propovijedanje u našim crkvama uglavnom odvija po ustaljenim,

naslijeđenim shemama koje odražavaju određeni teološki stav kojega mnogi propovjednici nisu niti do kraja svjesni. Istodobno, intrigira me kako bi propovjednička praksa i posljedični angažman i reakcija vjernika izgledali kada bi se taj središnji dio naših bogoslužja obogatio i nekim spoznajama iz homiletičkih riznica vrhunskih stručnjaka s toga područja. Nerijetko smo po crkvama svjedoci kontinuiranog nezadovoljstva kvalitetom propovijedanja, ali zasada nema baš puno načina kako da ta povratna informacija utječe na bolje propovijedi. Drugim riječima, zanima me kako da se uloga slušatelja preobrazi u nešto više i konstruktivnije od pasivnoga slušanja za vrijeme i aktivnog kritiziranja nakon službe.

Budući da povremeno propovijedam, najviše u Baptističkoj crkvi u Radićevoj, trudim se implementirati neka od svojih znanja i proučavati reakcije. Čvrsto sam uvjeren da stručno proučavanje homiletike, ali i drugih disciplina, treba imati utjecaja na načine kako komuniciramo, jer ćemo samo tako izbjeći da se na kraju zateknemo kako sami sebi (jer su drugi već odavno otišli) govorimo riječima čije smo značenje i sami zaboravili. Zbog toga trebamo dopustiti da naše propovijedaonice budu poprištem različitijih glasova. Dakako, komunikacija kršćanstva nikada ne smije stati kod propovijedaonice ...

• **Kako protječe tvoj svakodnevni tajnički rad? Mislim na koordiniranje nastavnih aktivnosti, odnose sa studentima ...?**

Svakodnevni rad na fakultetu predstavlja mješavinu velikog broja različitih poslova. S jedne strane, potrebno je organizirati nastavu, posložiti satnicu u relativno skučenim prostornim uvjetima, održavati redovitu komunikaciju s angažiranim nastavnicima, redovito izvješćivati Ministarstvo, poticati suradnju sa srodnim ustanovama i Sveučilištem. S druge strane, neophodno je organizirati poslove kojima se studentima omogućuje da ostvaruju sva svoja prava proizašla iz upisa na studij. S treće strane, nužno je baviti se i poslovima

koji se tiču pravnoga statusa ustanove i njezina smještaja unutar visokoškolskog obrazovnog sustava Republike Hrvatske. Izdavačka djelatnost posljednjih godina svakako predstavlja značajku po kojoj je Fakultet prepoznatljiv i izvan teoloških krugova u Hrvatskoj. Stoga na koordinaciju nekih poslova vezanih uz izdavaštvo također otpada dobar dio mog vremena u uredu. U popis poslova svakako spada i kontakt s crkvama osnivačima, ali i drugim partnerskim organizacijama i ustanovama.

Prodekanica dr. sc. Lidija Matošević odgovorna je također za veliki dio gore spomenutih poslova, dok je njihova operacionalizacija u većoj mjeri moja odgovornost. Istodobno, prof. Branka Kusanović vodi najveći dio poslova studentske referade i distribucije knjiga.

Isto tako valja napomenuti kako se velik dio mog posla tiče i nastojanja da studiranje, predavanje i sve druge aktivnosti na Fakultetu budu nešto što će svi uključeni obavljati sa zadovoljstvom. Tajništvo je ona prva veza između nastavnika i studenata, drugih ustanova i našeg Fakulteta, ili između predavača međusobno, o nama u velikom mjeri ovisi u kakvom će se ozračju odvijati rad čitave ustanove i u kakvom će se tonu rješavati problemi i poteškoće na koje naravno svi nailazimo.

• Kako se studenti prilagođavaju poprilično visokim kriterijima koje Fakultet ima? Ima li većeg osipanja broja studenata po godinama?

Smatram da svakako stoji tvrdnja da su kriteriji na Fakultetu unatrag nekoliko godina podignuti na višu razinu. Moram reći i to da se to podizanje odvijalo postupno, imajući na umu prethodno razdoblje kada nije bilo realne osnove za takve ili slične kriterije.

Dosada je naša upisna politika bila izuzetno fleksibilna, što je u praksi značilo da je zapravo prva godina studija bila onaj pravi »filter« i test za studente jesu li na pravom mjestu i mogu li odgovoriti zahtjevima takvoga studija. Premda to znači i nešto veći postotak odustajanja tijekom prve godine studija, istodobno to otvara vrata i onima koji možda nisu ostvarili savršeni uspjeh tijekom prethodnog školovanja, pa čak i onima koji su zbog raznoraznih predrasuda držali da teologija nije za njih ali se tijekom te godine dana nerijetko i razuvjere. Ovih nekoliko godina na Fakultetu otkrilo mi je koliko je krhko naše razumijevanje »ispravne motivacije«. Nije se jednom dogodilo da je netko upisao studij iz posve »krivih« motiva, a na kraju mu je taj studij promijenio život i pritom ga svrstao među najbolje studente.

Ono što najviše veseli jest da se iz godine u godinu povećava udio stvarno aktivnih studenata – primjerice, ove godine takvih ima barem sedamdesetak, a na

višim godina studija uglavnom se radi u studijskim grupama od deset do petnaest studenata što predstavlja idealno radno okruženje.

• Koliki je trenutno ukupni broj studenata po godinama? Koliko pak ima svršenih studenata?

Ove je godine studiralo ukupno 109 studenata. Od toga ih je nešto manje od polovine upisano na prvu godinu studija, a ostatak je uglavnom ravnomjerno raspoređen na preostale godine, s izuzetkom pete godine. Važan je profil tih studenata. Svake godine upisujemo vrlo različite pristupnike – od svježih maturanata preko apsolviranih na drugim fakultetima pa sve do osoba u zrelijim godinama. Isto tako, njihova crkvena pripadnost vrlo je raznovrsna, a nisu rijetki i oni koji se ne deklariraju kao vjernici. No, vjerujem da je za većinu njih presudno što su program i okruženje koje nudi naš Fakultet jedin-

Zgrada fakulteta u Radićevoj 34 u Zagrebu

stveni na ovim prostorima. Dokaz tome jest svakako i činjenica da se iz godine u godinu pojavljuje zavidan broj interesenata za upis, premda gotovo da i nemamo mogućnosti ulagati sredstva u promidžbu za vrijeme razdoblja uoči upisa.

Očekujemo da tijekom ove godine petetero studenata dovrši svoj peterogodišnji studij teologije, a projekcija za buduće godine kaže da se taj broj ne bi trebao značajnije povećavati, jer željeni ciljevi ne obuhvaćaju hiperprodukciju diplomiranih teologa, nego se radije koncentriraju na kvalitetu.

• Koji predavači djeluju na fakultetu?

Na našoj ustanovi djeluju prije svega domaći stručnjaci. Usudio bih se reći da je to jedna od prepoznatljivih odlika fakulteta koja ga razlikuje od sličnih protestantskih, teoloških ustanova u Hrvatskoj. Jedan od primarnih ciljeva koji smo si prije pet do šest godina postavili bio je obnoviti kontakte i ispitati mogućnosti angažmana svih onih visokoobrazovanih teoloških stručnjaka iz Hrvatske koji su se tijekom posljednjih desetljeća »rasuli« po svijetu. Sa zadovoljstvom mogu reći da je povratna informacija vrlo dobra – neki od njih redovito dolaze predavati, neki su se vratili

u Hrvatsku ili to planiraju učiniti, a neki s nama surađuju na drugim djelatnostima izvan nastave. Nadalje, predavači ne dolaze samo iz baptističkih ili evangeličkih krugova, nego i iz različitih drugih kršćanskih denominacija što dobro odražava i namjeru programa da o teologiji poučava u njezinoj cjelini, uzimajući u obzir raznovrsnost crkvenih tradicija i doprinosa.

• Kakva je, prema tvome mišljenju, percepcija Fakulteta u današnjim baptističkim crkvama? Mislim također i na njegovo pozicioniranje u okruženju ostalih protestantskih i visokoškolskih ustanova u Hrvatskoj?

Pretpostavljam da neki vjernici u baptističkim crkvama ne znaju dovoljno o trenutnoj situaciji na Fakultetu i da možda imaju tek maglovitu predožbu nastalu na informacijama iz nekih prijašnjih vremena. Razumljivo je da je potrebno neko vrijeme da se takva slika promijeni. Smatram da bi bilo korisno kad bi postojala šira svijest o tome da studij teologije nije namijenjen samo punovremenim pastorima ili crkvenim djelatnicima – kad bi bilo tako onda doista ne bi bilo potrebe da svake godine diplomira 5 ili 10 studenata – nego teološko obrazovanje koristi i onima koji se žele vjernički angažirati u području znanstvenoga rada, onima koji znanja iz svojeg primarnog područja obrazovanja žele dodatno oplemeniti, ili onima koji svoje djelovanje u crkvi žele poduprijeti dodatnim spoznajama. Nadam se da ćemo u budućnosti studij protestantske teologije moći dodatno osmisliti tako da bude još tješnje povezan s drugim disciplinama, čime bismo stečenu titulu nakon dovršetka studija učinili i atraktivnijom na tržištu rada, a i još korisnijom za neposredne potrebe lokalne zajednice.

• Uskoro će upisi na Fakultet. Koja je tvoja poruka budućim studentima – posebice potencijalnim brucosima iz baptističkih krugova?

Studij teologije nije za svakoga i nije ga moguće završiti bez puno truda, uložene vremena i spremnosti za promjene. Međutim, s druge strane isto je tako vjerojatno da taj studij trajno mijenja život. Vještine i iskustva stečena na studiju teologije višestruko su korisna u kasnijem životu i radu. Osobno vjerujem da naš Fakultet nudi mogućnost učenja u jedinstvenom okruženju, uz najkvalitetniji program teološke naobrazbe koji istodobno njeguje neke od naglasaka koji su baptistima značajni, kako za bolje upoznavanje vlastitog identiteta, tako i za vjernije življenje u sadašnjosti. Stoga pozivam sve zainteresirane za studij da nam se jave – vrlo ćemo rado popričati i odgovoriti na sva pitanja.

(Razgovarao: R. Knežević)

Giorgio Grlj

Duh Životvorac

Evangelisti su složni: društvo oko Isusa razbježalo se nakon njegove smrti. Najmanje što se može za njih reći jest to da su bili dezorijentirani i prestrašeni. Ivan bilježi i više od toga: odlučili su vratiti se svome starom zanatu i zbrinjavanju obitelji. Isus se nekima ukazao (očito ne najprije Jedanaestorici), ali ti ga ili nisu prepoznali ili su ostajali u nevjerici te, kako bi rekao nepoznati dovršitelj

Markova Evanđelja, bili su »otvrdjela i sumnjičava srca«.

Izriču li time evangelisti i naša iskustva ili smo mi »bolji« od te sumnjičave Jedanaestorice? Susret s Uskrslim trebao bi, barem tako naša logika govori, rezultirati ushitom, radošću, novom motivacijom. Ali, paradoksalno, malo što od toga nalazimo na stranicama Evanđelja. Skoro nikakva korist od toga što su ga njihove oči vidjele. Mnogi su i prije vidjeli čudesa pa ipak nisu vjerovali.

Ništa od ushita do Pedesetnice. Isus ih je izabrao da prošire i nastave njegovo djelo. Istinski motivator za to pokazao se jedino Duh Sveti koji ih je pohodio na Pedesetnicu. Snaga (tjelesnoga) viđenja Uskrslog bila bi nedovoljna bez ovoga »izlića Duha«.

A mi? Pred sobom imamo i čitamo tekstove koji svjedoče o raznim i davnim događajima nekih pojedinaca, jednoga naroda (Izraela) i jedne izrazito fragmentirane skupine (rane Crkve). Pokreće li nas to na nastavak Isusova djela (služba pomirenja, kako bi rekao Pavao u 2 Korinćanima)? To što čitamo o životima »velikana vjere« ponekad u nama izaziva želju da ih nasljedujemo, a ponekad i rezignaciju, jer »ipak su oni bili velikani vjere«.

Ako dakle jedino Duh Sveti motivira čovjeka za božansku stvarnost, onda nam nema druge nego se ozbiljno pozabaviti pitanjem o njegovoj prisutnosti u našim životima, kako kod pojedinaca, tako i u zajednici. Isus reče da je Duh poput vjetra i da je svaki koga vodi Duh biće slobode (Ivan 3,8; Galaćanima 5). Ipak, postoji li nešto što bi nam ukazalo na moguće načine djelovanja Duha, a što bi nadilazilo puko shematiziranje?

Prvo, Bog 'šalje' Duha ondje i onima koji ga traže. Postoji li neki primjer izlića Duha, a da ljudi nisu bili raspoloženi za njegovo primanje? Učitelj reče: »Tko traži taj nalazi, i tko kuca njemu se otvara.« Uvijek se možemo i moramo pitati ima li u nama iste želje kao u psalmista: »Moje mi srce govori: Traži lice Jahvino!« (Ps 27,8).

Duh nije nasilan. Predstavljam si ga kao povjetarac koji lagano nuka čovjeka na dobro. No, kad ga netko svjesno i namjerno zazove u svoj život i otvori mu srce, tada nastupa poput silnoga vihora. Pjesma kaže: »Nek se sila Duha tvog, spusti na mene ... slomi me skrši me...« Duh to nikad ne čini bez čovjekova pristanka. Nasilje je neželjena sila, a to ne spada na Duha. Ali Duh silno djeluje ondje gdje mu čovjek iskaže dobrodošlicu.

Drugo, Duh je slobodan i nije podložan nikakvu shematiziranju. Svjedočanstva, posebice ono o silasku Duha na Pedesetnicu, mogu nas na tako upečatljiv i rekao bih, dramatičan način, navesti na kopiranje. A baš to ne treba činiti. Način, mjesto, vrijeme, okolnosti, osobe sve se to mijenja i sve ima svoje specifičnosti. Ne samo pri onim događajima koje nalazimo zapisane u Bibliji, nego i kod svih svjedočanstava o djelovanju Duha kroz povijest.

Baš Pedesetnica može poslužiti kao primjer kako se ponekad shematizira djelovanje slobodnoga Duha. Pa se tako kaže da je jedini znak »krštenja u Duhu« govor u jezicima. Dakako da to i jest i može biti jedan od znakova intenzivnoga djelovanja Duha – ali, je li to i jedini autentičan dokaz? Nakon Pedesetnice iz Djela, nešto se slično počelo događati tek s pojavom pentekostalnoga i karizmatiskog buđenja. Znači li to da je Duh bio neaktivan oko tisuću i devet stotina godina? Da nije bilo ljudi Duha tijekom toga razdoblja? Naravno da ne!

Koliko »vrsta« vjetra postoji? Bura, jugo, maestral, tramontana ... Svaki ima svoje lice, svoje »navike«, i u konačnici neku posebnu korist i svrhu. Duh i vjetar, kazuje Učitelj, imaju sličnosti. A jedna je baš u nepredvidivosti: »Ne znaš ni odakle dolazi ni kamo ide ...«

Članke u rubrici Duhovna misao možete redovito čitati na:

<http://www.baptist.hr/duhovna-misao>

VAL
EVANĐELJA

Travnik 16, 40000 Čakovec, tel./fax: 040/363-390
tel.: 363-656, E-mail: radio.val@post.t-com.hr
web: www.twr-hrvatska.org, SMS: 095 84 88 705
(radio emisije na internetu)

2010.

PODRUČJE PRIJAMA - EUROPA

SREDNJI VAL - 1395 KHz (AM)

Hrvatski jezik

pon. 21:30-22:00 „Kroz Sveto pismo“ - dr. J. Vernon McGee
ut. 21:30-22:00 „Kroz Sveto pismo“ - dr. J. Vernon McGee
sri. 21:30-22:00 „Kroz Sveto pismo“ - dr. J. Vernon McGee
čet. 21:30-22:00 „Kroz Sveto pismo“ - dr. J. Vernon McGee
pet. 21:30-22:00 „Kroz Sveto pismo“ - dr. J. Vernon McGee
sub. 21:30-21:45 „Tko je Bog - tko je moj bližnji?“
ned. 22:00-22:30 „Dodir“ - dr. Charles F. Stanley
ned. 21:30-21:45 „Susret s Isusom“ - dr. sc. Josip Mikulić ili
ned. 21:30-21:45 „Radosna vijest“ - Mladen Jovanović ili
ned. 21:30-21:45 „Sola fide“ - Đuro Samac ili
ned. 21:30-21:45 „Propovijedaj Riječ!“ - Josip Horak
ned. 21:45-22:00 „Riječ za danas“ - Douglas i P. Schroeder

Slovenski jezik

sub. 21:45-22:00 „Beseda za danas“ - Douglas i P. Schroeder

PODRUČJE PRIJAMA - OKUČANI I OKOLICA

UKV - 105,5 MHz (FM)

Hrvatski radio „Bljesak“

pon. 6:30 i 20:30 „Riječ za danas“ - D. i Paul Schroeder
ut. 6:30 i 20:30 „Sola scriptura“ - dr. Miško Horvatek
sri. 6:30 i 20:30 „Radosna vijest“ - Mladen Jovanović
čet. 6:30 i 20:30 „Susret s Isusom“ - dr. sc. Josip Mikulić
pet. 6:30 i 20:30 „Sola gratia“ - pastor Damir Pintarić
sub. 6:30 i 20:30 „Dodir“ - dr. Charles F. Stanley
ned. 6:30 i 20:30 „Propovijedaj Riječ!“ - Josip Horak
ned. 19:00-19:15 „Sola fide“ - Đuro Samac

pon. 23:00-23:30 „Kroz Sveto pismo“ - dr. J. Vernon McGee
ut. 23:00-23:30 „Kroz Sveto pismo“ - dr. J. Vernon McGee
sri. 23:00-23:30 „Kroz Sveto pismo“ - dr. J. Vernon McGee
čet. 23:00-23:30 „Kroz Sveto pismo“ - dr. J. Vernon McGee
pet. 23:00-23:30 „Kroz Sveto pismo“ - dr. J. Vernon McGee

TWR emitira radio program na više od 200 svjetskih jezika i dijalekata (www.twr.org)

žiro račun: 2360000-1101473413, devizni račun:

IBAN: HR6923600001101473413 Swift: ZABA HR 2X

Ispravak. U prošleme je broju prikazana povijest baptizma među Bunjevcima u Bačkoj. Na str. 21. objavljena je fotografija s krštenja u Šebešiću 1949. Podatak treba ispraviti i promijeniti godinu u 1943., kao i na odnosnome mjestu u tekstu. Krštenje je održano 20. 8. 1943. Zahvaljujemo A. Orčiću st. iz Rijeke na ovome upozorenju.

Pisma čitatelja i ostale priloge slati na adresu uredništva: glascrkve@baptist.hr

Uredništvo zadržava pravo neobjavlivanja neprimjerenih članaka te pravo skraćivanja i lekture primljenih tekstova.

Glas Crkve

David Kocijan održao koncert u Rijeci

David Kocijan, rođeni Riječanin koji sada živi i djeluje kako profesor saksofona u Brežicama u Sloveniji, održao je 28. ožujka koncert u Baptističkoj crkvi u Rijeci. Izveo je splet skladbi kršćanske duhovne glazbe u svojoj obradi. U dirljivom jednoipolsatnom glazbenom recitalu, naslovljenom »The way I see it«, posvjedočio je o svojoj vjeri, o tome kako su pojedine pjesme utjecale na njegov život, a progovorio je i o nastanku pojedinih pjesama. Uz crnačke gospel pjesme, nastajale u teškim godinama ropskoga rada na plantažama koje svjedoče o muci crnoga čovjeka, ali i o njegovoj nadi da postoji Bog koji vidi sve njegove muke i koji nevoljnika neće ostaviti, bile su zastupljene i pjesme što svjedoče o Kristovoj muci i njegovu djelu na križu za čovjeka, kao i suvremene pjesme u kojima vjernički puk izriče Bogu svoju zahvalnost i slavljenje.

Većinu je pjesama umjetnik svirao uz nasnimljenu glazbenu podlogu, ali nekoliko je skladbi izvedeno i uz gitarSKU pratnju Davora Šimunića i Andreja Grozdanova. Glazbeni

Rahela Grozdanov i David Kocijan

je recital priveden kraju kad se glazbenicima pridružila Rahela Grozdanov te su zajednički izveli pjesmu »Kad sve utihne« s posljednjeg albuma grupe *Kristina*. Okupljeni su srdačnim aplauzom ispratili glazbenike koji su u organizaciji *Bono Recordsa* iz Rijeke upriličili ne samo lijepu, nego i korisnu večer u duhovnoj pripravi za blagdan Uskrsa. (IBA/GC)

Danko Tomanić u Siscia Jazz Clubu

Nije bilo lako odgovoriti na pitanje kako duhovnu glazbu donijeti u jazz prostor. *Siscia Jazz Club* koji vodi Damir Kukuruzović, vrhunski jazz gitarist, jedan je od vodećih jazz klubova u Hrvatskoj. Na njegovoj su pozornici svirali najveći majstori hrvatske i svjetske jazz scene.

Zašto to ne pokušati učiniti i na Uskrs? Stoga je na uskrsnu nedjelju, 4. travnja, sisački kantautor Danko Tomanić održao u večernjim satima koncert u prepunom *Siscia Jazz Clubu*. Ovaj je koncert nastavak Dankove uspješne suradnje s grupom *Adonai* iz Čakovca. Njegove pjesme, u obradi Maaseja Kovačevića koji svira i u Gibonijevom bandu, dobile su interesantno novo ruho. Bilo je ugodno slušati poznate Dankove pjesme u novim aranžmanima s primjesama jazz.

Bili su tu i gosti koji su pjevali prateće vokale: Kornelija Krvavica (članica grupe *Rivers* iz Rijeke), Maja Hošnjak te Simeon i Goran Goga. Tijekom koncerta gosti su se predstavili izvodeći po jednu pjesmu. Za dobar zvuk pobrinuo se Jovica Šućura – Johnny.

Duhovna glazba u jazz klubu na Uskrs. Dobro zvuči. Bilo je doslovno tako. Uskrsna radost obilježena je pjesmom i glazbom. U razgovorima, koji su se otegnuli u noć, svi su poželjeli da se na ovome ne stane. (J. Šućura – Johnny/IBA/GC)

Danko Tomanić (u sredini) i prateći bend

KRISTFEST 2010

U Bjelovaru je od 28. do 30. 5. održan šesti KRISTFEST, najveći festival suvremene kršćanske glazbe u Hrvatskoj koji je okupio mlade glazbenike iz Hrvatske i europskih zemalja. U sklopu KRISTFESTA bile su upriličene tribine, okrugli stolovi, radionice, izložbe, predstavljanje knjiga, mjuzikl i drugo. Festival je organizirala *Udruga Mir i Dobro*, uz partnera *Bono Records* iz Rijeke te uz potporu *Grada Bjelovara*.

U programu su nastupili *Cornerstone Arts* s mjuziklom *Josip* (na slici), kao i glazbena grupa *Tsefnayah* (Francuska), te iz Hrvatske *October Light*, *Kristina*, *Emanuel*, kantautor Čedo Antolić i zbor *Nebo*.

Svojedobno je poticaj za organizaciju festivala niknuo među mladim vjernicima različitih kršćanskih crkava. Prvi međunarodni Festival kršćanske kulture, skraćeno KRISTFEST, održan je u lipnju 2005. u Osijeku, u organizaciji *Franjevačkog samostana* iz Osijeka i osječkoga *Evandeosko teološkog fakulteta*. Već se tada festival u glazbenom dijelu profilirao kao »najveći koncert suvremene kršćanske glazbe u Hrvatskoj« koji je okupio mlade glazbenike iz Hrvatske i desetak europskih zemalja. Već slijedeće 2006. godine po prvi puta u Hrvatskoj na festivalu gostuje, najveća engleska rock grupa suvremene kršćanske glazbe *Delirious?* kao i najpoznatiji europski gospel zbor *Oslo Gospel Choir*.

Festival ističe kršćansku kulturu, a u glazbenom dijelu promiče suvremenu kršćansku glazbu. Prepoznatljiv je kao *ekumeniski*, jer je otvoren prema svim crkvama i crkvenim zajednicama; *međunarodni*, jer su sudionici iz inozemstva i Hrvatske. Uz to je i *poseban*, jer glazbenici dolaze na poziv, a koncerti se održavaju uživo. (GC)

Andrija Čanji

(Subotica, 16. 1. 1932. – Fort Collins, 2. 5. 2010.)

U bolnici u F. Collinsu (USA) preminuo je, u svojoj 79. godini, Andrija Čanji, negdašnji član Baptističke crkve u Novome Sadu, laički pro-

povjednik i dugogodišnji voditelj omladinskih kršćanskih kampova u bivšoj državi.

Rođen je u obitelji Jana i Ane Čanji, r. Lomjanski, kao najmlađi od sedmero djece. Školovao se u Bačkom Petrovcu i Novome Sadu gdje je stekao zvanje građevinskog tehničara niskogradnje. Godine 1950. krstio ga je u novosadskoj baptističkoj crkvi pastor Adolf Lehotsky.

Godine 1955. vjenčao se u Daruvaru s Nadom Pijanić, a od 1957. žive u N. Sadu gdje aktivno djeluju u tamošnjoj crkvi. U braku se rodilo dvoje djece, sinovi Mirko i Tomislav.

Premda je radio u svojoj struci do umirovljenja, on je – kao svojedobno i njegov otac – obilazio kao laički propovjednik baptističke crkve u brojnim slovačkim mjestima u Vojvodini, služeći riječju i pjesmom, zajedno sa svojom suprugom Nadom. Bio je angažiran i u radu tadašnjega Saveza, u građevinskom odboru, a posebice kao voditelj omladinskih kršćanskih kampova: od Pomera, Zadra te naposljetku do Činte na Ugljanu. Brojne ga generacije pamte kao dugogodišnjega predanog upravitelja kampa »Činta« u 1970-im i 1980-im godinama – sve do raspada negdašnje države. Duhovna i materijalna skrb za ovaj kamp bila mu je doista životnom preokupacijom.

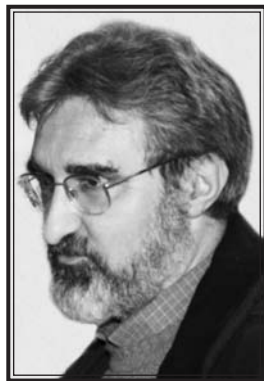
Godine 1990. primio je počasnu diplomu teologije zagrebačkoga Biblijsko-teološkog instituta.

Nakon izbijanja rata na ovim prostovima, odlazi krajem 1991. zajedno sa suprugom u posjet sinu Mirku i njegovoj obitelji u SAD. Stjecajem okolnosti, odlučuju ostati i ondje se trajno nastaniti. U prvim godinama boravka u SAD-u ponovno služi u još jednom baptističkom kampu – u Copass Campu u Texasu. Ostaje čvrsto povezan s kršćanskim zajednicama koje pohađa sa suprugom, kako u Texasu, tako i u Ohiju gdje dolaze u kontakt i s vjernicima iz negdašnje Jugoslavije.

Od 2006. zdravstveno mu se stanje pogoršava. Godine 2007. seli se kod sina u F. Collins gdje živi do kraja života. Iza njega ostaje supruga Nada, sinovi Mirko i Tomislav s obiteljima te brat Štefan. Njegov sin Tomislav pastor je Kršćanskoga centra »Bethesda« u Zadru. (t/rk)

Dr. sc. Davorin Peterlin

(Zagreb, 24. 2. 1959. – Zagreb, 14. 6. 2010.)

U jutarnjim satima 14. lipnja sledila me tužna vijest da je u 52. godini života iznenada preminuo dr. sc. Davorin Peterlin, brat u Kristu, dugogodišnji suradnik i prijatelj još od mladih dana, kada smo svi bili prepuni iskričavog optimizma i pomišljali da je pred nama dug i plodan život, a cijeli svijet postavljen kao na dlanu. Imali smo nadu. Kršćani imaju živu nadu koja nadilazi smrt, ali bol zbog rastanka je velika, prevelika, do dna duboka. Kao film sada prolaze razgovori, dopisivanja, e-mailovi, druženja ... Susreli smo se i na zajedničkim temama istraživanja: povijest baptizma, biblijsko prevođenje, egezegeza Novoga zavjeta, književnost – sve su to bila područja gdje je on bio dobar, jako dobar. Zajednički nam je užitek bio pronaći nešto novo, neki davno zaboravljeni dokument, fotografiju, neko neobično prevodilačko rješenje, rijetku literaturu ...

Davor je bio čovjek širokoga društvenoga i humanističkog obrazovanja, stalno otvorenih očiju prema novome i nadolazećem, njegovi su interesi stremili visoko, ponad granica struke i još dalje. Njegov je privatni život stoga patio: u čestim selidbama, promjenama zaposlenja i država, u porodičnoj odvojenosti, nerazumijevanju okoline, u neizvjesnosti ovozemne sutrašnjice. Sada, međutim, vjerujem da je smiren u izvjesnosti svijeta kojemu je svim bićem težio, znajući – što je nedvosmisleno i napominjao – da je to nešto razorno drugačije od onoga što i u najsmionijim nadanjima slutimo.

Rođen je 24. 2. 1959. u Zagrebu. Godine 1975. kršten je u zagrebačkoj Baptističkoj crkvi. Na zagrebačkome Filozofskom fakultetu diplomirao je 1983. engleski i poljski jezik te književnost. Teologiju je studirao na Baptističkoj teološkoj školi u Novome Sadu i Teološkom fakultetu »Matija Vlačić Ilirik« u Zagrebu. Diplomirao je 1987. na Regent Collegeu u Vancouveru, gdje je sljedeće godine i magistrirao. Doktorirao je teologiju 1992. na Sveučilištu u Aberdeenu u Škotskoj. Oxfordsko sveučilište dodijelilo mu je 2003. počasni magisterij.

Nakon doktoriranja bio je profesorom i akademskim dekanom na Evandeoskom teološkom fakultetu u Osijeku te na Međunarodnom baptističkom teološkom fakultetu u Pragu, a predavao je i na drugim visokoškolskim ustanovama u zemlji i inozemstvu. Djelovao je i kao direktor Keston Instituta u Oxfordu i znanstveni radnik na oxfordskome Regent's Park Collegeu, a potom na Milltown Institutu u Dublinu (School of Postgraduate Studies and Research). Krajem 2007. vratio se u Hrvatsku i predavao na Teološkom fakultetu »Matija Vlačić Ilirik«, Evandeoskom teološkom fakultetu u Osijeku, Filozofskom fakultetu »Družbe Isusove« u Zagrebu te na drugim ovdašnjim teološkim institucijama. Intenzivno se bavio teološkim, prevodilačkim i književnim radom.

Objavio je značajne radove iz biblijskoteološkoga i crkvenopovijesnog područja te brojne popularno-znanstvene članke i eseje. Pored zapažene doktorske disertacije (*Paul's Letter to the Philippians in the Light of Disunity in the Church*) bavio se i biblijskim prevođenjem te je bio urednikom više protestantskih hrvatskih novozavjetnih prijevoda, a jedno vrijeme i članom prevodilačkog tima Nove hrvatske Biblije. Objavio je više znanstvenih i stručnih radova u stranim i domaćim teološkim časopisima, a uređivao je i teološki časopis *Loci Communes*.

Njegov doprinos istraživanju povijesti baptističkih crkava u Hrvatskoj i negdašnjoj Jugoslaviji posebice se ogleda u istraživanju utjecaja vjerovanja i prakse ruskih baptista na nastanak baptizma u ovim krajevima, a objavio je u dva dijela i znanstveni prikaz najranije povijesti Baptističke crkve u Zagrebu. Planirao je ovaj projekt zaokružiti i trećim dijelom, ali nije stigao dovršiti. Priredio je i iscrpan rad o povijesti teološkog obrazovanja u baptističkim crkvama u Hrvatskoj.

Godine 1983. vjenčao se s Gabrijelom Kozakovom s kojom je imao troje djece: Mateju, Tanju i Davora. Ove je godine nedavno stupio u drugi brak sa Senkom Šestak.

U godinama 1992. – 1993. službovao je kao pastor Baptističke crkve u Rijeci, a 1995. – 1999. bio je dopredsjednikom Saveza baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj. Od 2003. – 2006. bio je i đakonom New Road Baptist Church u Oxfordu.

Dr. sc. Davorin Peterlin iznenada je preminuo dok se pripremao krenuti na Teološki fakultet »Matija Vlačić Ilirik« održati planirana predavanja. Hrvatska – ne samo protestantska – teološka javnost ostala je bez jednoga od vrhunskih novozavjetničara i predanoga crkvenog povjesničara. Ostavivši iza sebe značajno djelo i prikupljenu građu, Davor će trajno ostati dijelom hrvatskoga baptističkog bića. Do viđenja, Davore, jednom u vječnosti!

Ruben Knežević

ISSN 1331-4130. Godina XV, Broj 33, srpanj 2010.

Osnivač i izdavač: Savez baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj, Radićeva 30, 10 000

Zagreb, tel (+385 1) 4813 168, fax (+385 1) 4873 403. E-mail: glascrkve@baptist.hr.

Uredništvo: Giorgio Grli, Ruben Knežević, Ksenija Magda, Toma Magda, Svetlana

Mraz, Željko Mraz. Glavni urednik: Ruben Knežević. Tehnički urednik: Teofil Dereta.

Službena web stranica: www.baptist.hr. Tisak: TOP DAN d.o.o.

Dragovoljni prilozu uplaćuju se na žiro-račun Saveza baptističkih crkava u RH br.

2360000-1101525063, s naznakom »Donacija za GC«. Prilozi iz inozemstva šalju se u

korist Saveza baptističkih crkava na devizni račun br. 210022659 kod Zagrebačke banke

d.d. Zagreb, IBAN HR88 2360 0001 1015 2506 3, BIC (Swift) ZABAHR2X.